

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo "Gorice". Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

Kako boš sovdat.

K' še pipca ne moreš držat'!

Prosto po narodni.

Možic bolj kratke postave, pa dolgega jezika, je prilomastil v družbomirnih, poštenih mož zgago delat po stari navadi. Ker more vse drugo lažje, ko jezik za zobmi držati, je bil to svojo namero že prej izblebetal vsakemu, ki ga je hotel poslušati. V prijetni nadi gotove zabave so si možje pomežiknili in ga pozdravili s prikritim muzanjem. Niso se varali. Možic koj začne predstavo. Razkoračil se je pred njimi in jih začne hruliti. Udari se na prsa: "Jaz — poštenjak! Vi vsi — sleparji!" — in tako dalje s psokami namešano.

Čakajo, da mu odleže, pa mu ne. Ironična potrpežljivost mož ga le še bolj razdraži. "Zdaj Vas bom pa z največjim mesarskim nožem!" — zakriči in potegne iz žepa — pipec! Učinek pipca je glasen krohot občinstva, ki je mej tem prišlo uživati komični prizor. In bilo je res lepo videti možica, kako je skakljaj in vihtel svoj pipec in trdil v enomer, da bo učinil z njim veliko mesarsko klanje mej onimi možmi!

Tako so ga gledali dolgo časa. Naposled so pa — in kako bi ne! — postali "špasov siti"; pa ga je eden prijel za eno roko, drugi za drugo, tretji ga je pa rahlo od zadaj potisnil. Tako so ga privedli do vrat. Tedaj pa je eden iz občinstva zaklical: "Ru—uk — hop!!" Zadaj stoječi vùn-bacitelj je možicu zadnjo plat z nogo krepko pritisnil — in možic je sfrčal v cestni prah!

In sedaj pobira kosti svojega rojstva s tal. Pipec pa mu je odletel daleč v stran — — — — —

Rokoplosk škodoželjnega občinstva!

Tako se je godilo A. G—ku, ko je šel proti "Krojaški zadrugi" v boj "za omiko, svobodo in napredek!" — To je pa že "podlost" in "lumparija" klerikalcev, ki prisega vse meje! Nočejo ga imeti več v "Krojaški zadrugi"; njega nočejo, ki je v "Soči" z dne 22. julija t. l. slovesno in progmatično izjavil, da je "vsaka zadruga le cokla na narodnem vozu", katero je torej treba čim preje

LISTEK.

Molitev za Bismarka.

Obrazec iz žitja poljskega kmeta na Pruskem.

(Spisal J. K. Mačkovski.)

(Dalje)

Tudi Tine se je ves spremenil; tudi njega je zadel ta udarec do živega. Postal je zdaj turoben in nataknen. Dobrico je jedva z besedo potolažil; čutil je potrebo, potožiti drugim krivico, ki se je bila zgodila staremu in njemu. Hodil je vedno bolj pogostoma v krčmo, ker tam je dobival vedno ljudi, ki so ga poslušali; in "politika" mu je zašla tako zelo v glavo, da ni znal govoriti več o drugi stvari. Ali na suhem tako govorjenje ne gre tako zlahka, in tako si je tudi Tine včasih do dobra zatemnil razum.

Pregovor pravi, da nesreča ne pride nikdar sama, ona pripelje drugo za seboj. Tako je bilo tudi pri Tinetu. Nekoč se je bil v krčmi dobro napil, in tedaj se je razgrel zaradi te politike, pa je začel strašno zmerjati Bismarka, češ, da je kriv smrti njegovega tasta. Treznejšim

odstraniti; njega nočejo ti grdi klerikalci imeti v svoji sredi, njega ne, ki je v "Soči" z dne 29. julija t. l. z višine svojega moraličnega stališča zatrdil, da hoče biti "neizprosni zli duh nad klerikalnimi glavami", in seveda tudi "neizprosni zli duh" nad glavami ogromne "klerikalne" večine članov "Krojaške zadruge"; njemu naj ne bo mesta v "Krojaški zadrugi", njemu ne, ki je v "Soči" istega dne 29. julija t. l. z vso odkritosrčnostjo, ki smo si jo le mogli zeleti, priznal, da on "mesari "Krojaško zadrugo" z največjim mesarskim nožem!" — — — — —

Ali ni to največja "podlost" in "lumparija", da je načelstvo "Krojaške zadruge" takega človeka izključilo!? — Zadruga pravila, ki ščitijo koristi zadruge, bodo pač imela kaj določb, po katerih bo mogoče ohraniti zadrugi za njen provspah tako unetega zadrugnika? I, seveda jih imajo!

Le pogledimo kaj pravi n. pr. § 10. zadrughih pravil! Ta § določa: "Izključiti se morajo (čujete, A. G—k, "izključiti se morajo!") — zadrughniki, ako ne izpolnujejo pogojev in dolžnosti, določenih v teh pravilih" . . .

Katere dolžnosti pa imajo zadrughniki, to je obseženo v § 19. zadrughih pravil, katerega § 3. točka c) pravi, da so zadrughniki dolžni "izpolnjevati točno zadrughna pravila in sklepe občnih zborov ter pospeševati v vsakem oziru koristi zadruge!" — — — — —

Torej onega, ki ne pospešuje v vsakem oziru koristi zadruge, mora načelništvo zadruge po pravilih izključiti. — Kaj pa onega, ki škoduje v vsakem oziru koristim zadruge; — kaj pa onega, ki trdi, da je vsaka zadruga, torej tudi "Krojaška zadruga" cokla na narodnem vozu; — kaj pa onega, ki se pridružuje, da hoče biti "zli duh" nad vsemi klerikalnimi glavami, torej tudi nad klerikalno glavo klerikalne "Krojaške zadruge"; — kaj pa onega, ki sam priznava, da "mesari "Krojaško zadrugo" z največjim mesarskim nožem!"? — — — — —

Kaj mora načelstvo s takim človekom storiti!? — — — — —

poslušalcem so kar lasje vstajali po konci; kajti v drugi sobi sta sedela pri pivu orožnik in učitelj. Bila sta oba Nemca; ali umela sta dobro poljski. Takoj sta zapisala vse, kar je mož Dobričin govoril o Bismarku, zabilježila tudi priče in poslala vse sodniji.

Ni trajalo dolgo, pa je dobil Tine poziv od sodnije; potem so določili obravnavo, in ker so oni čas kaznili žaljenje Bismarkovo prav kot cesarjevo, in je bil Tine težko razžalil Bismarka, obsodili so ga na enoleten zapor. In odpeljali so ga takoj v ječo od strahu, da bi se utegnil sicer umakniti kazni. Dobrice ni bilo pri sodniji, ker je ležala doma bolna "v slami". V takem času ženski ni treba mnogo, da jo spravi na drugi svet. In tudi Agata je utekla le z veliko silo smrti. Novorojenca so takoj zakopali; ali Dobrica jo dobila drugo bolezen, ki je ni več pustila, ampak jo spravila na mrtvaški oder.

Zopet bi se zastonj silil opisati, kaj se je zgodilo z njenim možem, ko je izvedel to v ječi. Prosil je, naj bi ga pustili domov; ali rekli so mu, da mora

Kako je mogoče tako bedasto vpraševati!

Častni diplom izdelati in pokloniti mu, — pa hitro, da ne bo užaljen radi preziranja! . . . Ko se boste pa odborniki velmožu v deputaciji ponižno klanjali, pazite skrbno na to, da mu boste nudili dovolj prilike obrniti Vas brez posebnega truda! Kedar bo to srečno opravljeno, pripeljite mu še "Krojaško zadrugo", pa trdno zvezano, in trdno jo držite, da nabrusi svoj "največji mesarski nož" in jo zakolje v imenu pravice in poštenosti!" — — — — —

Kaj ne, junak A. G—k? — Tako ne bi odborniki "zlorabljali v tej nezakoniti dobi svoje moči", tako ne bi "prestopali mej, ki so določene načelstvu!" — — — — —

Sicer če vse prav prevdarimo, je načelstvo v vprašanju izključenja A. G—ka res graje vredno. Toda samo zato, ker ni človeka, ki je zapuščino "cokle" obetal Avrelčku že pričetkom l. 1902, in ki je ob krizi v prvih mesecih letošnjega leta v svojem listu kazal toliko veselja radi pretečega poloma, da ne govorimo o drugih njegovih delih, — ker ni takega človeka že zdavnaj iz zadruge bacnilo! Kje na božjem svetu je društvo, ki bi takega člena toliko časa v svoji sredi trpelo!? Ali ni to moralničen samomor? (Da se razumemo: samomor seveda samo, v kolikor je koga mogoče s pipcem umoriti!) — A. G—ka v "Krojaški zadrugi" imeti, ali ne pomeni to ravno toliko, kakor če kdo goji v svoji hiši človeka, ki mu ob vsaki priliki zatrjuje, da mu bo zgago in škodo delal, kjer in kolikor bo mogel!? —

Torej, A. G—k! Ako ste hoteli s svojimi ovadbami pri sodišču zadrugi koristiti, kakor trdite v vedno večjo zabavo vseh razsodnih ljudi, — bi morali pred vsem z vso odločnostjo zahtevati, da načelstvo brez vsakega odloga izbacne iz zadruge Vas, ki se s svojim sovraštvom proti "Krojaški zadrugi" še bahate! — — — — —

Vse prav! Toda Vi, A. G—k, odrekate "veljavnost zveze med § 10 in § 19c)" zadrughih pravil in izjavljate,

položiti prej veliko vsoto kot zastavo. Ali vsota je bila taka, da vse njegovo imetje ni veljalo toliko. Ker torej ni imel toliko, ni mogel dobiti niti enega prostega dne, dasi je prosil na kolenih gg. uradnike. Ta odklonitev ga je tako razsrdila, da je začel potem strašno razsajati, kot bi bil obseden. Kričal je, razbijal in po noči je iztrgal kar tri opeke izpod omrežja, da bi vsaj po tej poti mogel priti na prosto in do žene. Za jutro so to opazili, posebno ker Tine ni bil vaju takega dela in ni znal tega zakriti. In tedaj so mu deli na noge in na roke železne sponke, ki so bile zvezane z verižicami; in zaprli so ga ob kruhu in vodi v temno celico — kakor se to godi navadno z onimi, ki hočejo pobegniti iz ječe.

In vendar ima tudi kmet uprav tako srce kot najdostojnejši gospod, in uprav tako čuje bol ali veselje, žalost ali radost.

Razni modrijani trdijo za gotovo, da ima poljski kmet trdo kožo in prenese z lahka trikrat toliko britkega, nego človek druge narodnosti, predno ga ne-

da se na taki podlagi sploh ne more izključiti noben član!" — — — — —

No, če Vi, A. G—k, odrekate veljavnost te zveze, je stvar seveda jasna in sojena! Tak ženijalen jurist, s tako finim pravnim čutom! On kar odreka "veljavnost zveze", ki ga je vùn bacnila! Kako more neki veljavna biti taka zveza, ki A. G—ka vùn bacne!? Stvar je jasna in sojena! —

Enako jasno je, da za A. G—ka nista veljavna §§ 11. in 12. zadrughih pravil, katerih prvi določa: "O izključenju sklepa načelništvo. . . . Izključeni ima pravico vložiti v roku osmih dni po vročitvi naznanila (o izključenju) pismo pritožbo pri nadzorništvo, katero o tej pritožbi konečno odloči v svoji prihodnji seji".

§ 12. se pa glasi: "Kedar se ni vložila taka pritožba, postane izključenje pravoveljavno po preteku osemdnevnega roka za pritožbo; v slučaju pritožbe pa z dnem, ko je o pritožbi odločilo nadzorništvo".

Čudno se nam zdi, da A. G—k v svojem humorističnem odgovoru na izključenje ni "odrekal" tudi "veljavnost zveze" med § 11. in § 12. zadrughih pravil! To bi bilo z Vašega stališča mnogo potrebnejše, A. G—k! Saj ste tako pustili neizpodbito izključno pristojnost nadzorstva za Vašo pritožbo. Na nadzorništvo se Vam je bilo pritožiti, ker to ima po pravilih, ki jih hočete braniti zoper krivično načelstvo, konečno odločiti o Vašem izključenju. Pritožbe na nadzorništvo pa niste vložili v osemdnevem roku: torej je Vaše izključenje "pravoveljavno"! Občni zbor in razsodišče, ki ju kličete na pomoč, nimata sedaj s tem vprašanjem nič več opraviti! Škodili boste tedaj "Krojaški zadrugi" odslej, kolikor boste mogli, z unaj nje, ne več v njej! — — — — —

Tako slabo ste pipec držali, A. G—k, ko so Vas podli klerikalci treščili na cesto! —

sreča potare; ali v tem ni mnogo resnice, če tudi bi se moglo na videz tako soditi. Videl sem v ječi sam poljske kmete, ki so bili onde za kazen, in druge, ki so jih imeli po nedolžnem nekoliko mesecev v preiskavi, predno je prišla njih nedolžnost na dan. Bili so med njimi tudi taki, ki so pustili doma ženo in otroke bolne ali pa v težki nadlogi. Na videz se l. poznalo, da bi jih bilo kaj bolelo, ali da bi jih stiskala britkost; nekako mrzli in malomarni so pojedli z izbornim tekom ogromne skleda boba ali kaše — ne samo to, kar so bili prinesli za nje, nego tudi ono, česar slabejši od njih niso mogli pojesti. Mogel sem soditi, da jim je bilo dobro. Ali vendar je v globini njihove duše grizel črv bolesti; grizlo in greblo jih je čestokrat tako, da si je ta ali oni obrisal skrivaj s pestjo oči, ki so mu bile polne solz. So pa med njimi tudi taki, ki se jim stedi jedilo v ječi, ki hujšajo in revno poginejo za omrežjem, predno solnce prostosti razgreje življenje v njih. K tem je spadal tudi Tine.

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz goriške okolice, dne 15. avg. 1903. — Mi vaščanje nismo tako srečni, da bi se nam ponujale zabave in veselice na vseh koncih in krajih kakor vam meščanom, kateri bi se morali večkrat v pravem pomenu besede deliti, ako bi hotel vsakdo vse videti in slišati. Česar nam pa svet ne ponuja, nabavljati si moramo sami ob prostih urah, ako se nočemo dolgočasiti. Zato smo vaščanje mnogo bolj praktični in iznajdljivi v izmišljanju primernih, priprostih, jednostavnih zabav in zabavic, kakor meščanje. Seveda nimajo te zabave znaka pristnih veselice, ampak so bolj kratkočasna opravila, ki nam delajo kratek čas, ker si jih sami v ta namen izbiramo in volimo; vendar pa izvršujejo svojo nalogo kakor hrupne mestne veselice, ki stanejo mnogo denarja, katerega mi vaščanje itak nimamo. Našteti take vaše zabave ne pripuščajo okvir priprostega dopisa, tudi bi ne hotel z njimi dolgočasiti mestnih bralcev „Goričinih“, katerih okus je na to stran dostopen le še finim pikantnostim, ali jedno svojo zabavo, ki utegne biti posebne vrste, hočem vendar izročiti javnosti.

Mene namreč posebno zanima in zabava čitati časnike ali ne katere si bodi. Časniki, kateri pišejo stvarno, resno, mirno, olikano, mi služijo v poduk, ne v kratek čas. V to svrhu si izbiram časnike, katerih uredniki so nervozni, samovoljni, hudomušni, nagejivi, jezljivi, zdražljivi, čemerni, samooblastni, slavo-hlepni, nasilni, žaljivi, koristolovni ljudje, sploh ljudje, ki so človeštvu v nadlego in pekoro, ljudje, ki ne spadajo nikamor več kakor v samoto, v puščavo. Da je novodobni napredek obdaril s takimi časniki tudi nas Slovence, je znano. Slovencem na Goriškem ni treba niti z dežele hoditi po take časnike; naše glavno mesto nam rodi žal tudi take izrodke. V mislih imam — umeje se — Vašo — pardon — Gabrščekovo „Sočo“. Obžalujem sicer, da je iz nekdanje poštene „Soče“ postala taka pokveka, ali moja malenkost ni k tej šibi božji za goriške Slovence doprinesla niti trohice, in dokler nas je Bog ne reši, si jo jaz izkoristim po svoje vsaj za zabavo in kratek čas. To si pa jaz tako-le urejumem. Imam sosedu prijatelja, kateri prejema „Sočo“, kot cigan klobaso. Ko se naveličam podučnega berila, zadostivši svojim dolžnostim, ter se me poloti želja po kaki gledališni burki, takrat pošljem k sosedu po „Sočo“. A nikar ne mislite, da jih prečitam od začetka do konca! O ne! Jaz si privoščim le one spise (če jih smem tako imenovati), iz katerih odseva urednikova individualnost, kakor sem jo gori opisal. Rabim ime urednik le v jednini, ker so — kakor znano — vsi ti spisi spočetki le enega in istega bolnega peresa. Tega peresa umotvori mi donašajo največ zabave, posebno me kratkočasijo ona mesta — in teh ni malo — kjer se urednik „burja“ jezi, zmerja, žuga, in to vse v znamenju „narodnosti“, ki mu je velikansko pregrinjalo, obstoječe iz samih puhlih fraz, s katerimi skuša prikrivati svoje koristolovje. In to prikrivanje, to lovljenje „slepih miši“, to študiranje, kako bi svoje prave namene zatajil, a jim vendar kar največ koristil, to je, kar me posebno zabava; kajti ta pisava je tako posebna, tako karakteristična, tako ne- navadna po slogu, da kaže očito temu, kdor jo zna čitati, kak boj mora biti v tej „lepi“ nemirni duši, koliko truda jo stane to dvorezno, to dvoobrazno delovanje. To držanje v šahu resnice z neresnico pa mu kakošenkrat vendar le izpodleti, in takrat mu bruhne resnica v taki prozornosti na dan, da jo mora otipati, kdor ni več kot slep. A. K.

Z Otlice, dne 12. avgusta 1903. — V zadnjem dopisu z Otlice sem podal v kratkih potezah celotno sliko naše vasi in omenil tudi nekaj podrobnostij; končal sem z idejo, da bi se ajdovsko planinsko društvo — koje pa kakor sem sedaj poizvedel še ni dobilo potrjenih pravil — kolikor mogoče zanimalo za

naše planine in bi tako lačnim Nemcem preprečilo pot.

Danes pa v hribe! Lepo število se nas je zbralo preteklo nedeljo popoldan Predmejo. Da ne razžalim morda našega lepega spola, naj omenim prvo, da sta bili navzoči gospica D. iz Ajdovščine in gospica R. učiteljica čipkarske šole. Gospodje so bili zastopani v večjem številu. Bila sta dva gospoda iz Ajdovščine, namreč gospod K. in gospod M. in gospod C. iz Šturij; potem naš g. učitelj in slednjič moja malenkost. Po jedni uri smo se odpeljali v gozd. Kramljajoč in počoč suo se vozili med drevesnimi nasadi, prišli smo potem dalje v goščavo in jo odkurili po romantični cesti v Smrekovo drago. Sicer je treslo na tistih presnetih „lojtercah“, a človek v takih slučajih marsikaj prestane; saj je prost, prost sredi božje narave in stoletni gozd zadovoljno kima nad njegovo glavo. Pri Anini koči, koja stoji v mali kotlini, smo se ustavili.

Koča je lesena, ima kuhinjo in dve sobi, pred kočo stoji mize in tudi vodnjaka ne pogršaš. V kočo samo sicer nismo šli, ker nam ni bilo mogoče na kompetentnem mestu dobiti ključa, kakor bi oni ključ ne bil ravno za turiste in tujce!! Od tu smo odšli peš na Zeleni rob. Pot je precej strma, a interesantna. Jagode in borovnice ponujajo tu jako prijazno obiskovalcu svoje sladkosti, a tudi brez nevarnosti ni, kajti naenkrat smo zadeli na pisanega gada, kojega je seveda zadela kruta smrt po palici gospoda K. Še nekaj hipov in na vrhu si. Tu se ti odpre pogled čez tribuško dolino in še dalje tja do Vojskega in do Triglava; žalilob je bil za nas ta pogled le skromna želja, kajti v ozadju je bilo jako meglenasto. Koj pod tvojimi nogami pada stena navpik v dolino, obrasčena le z borovko in planinsko rožo. Živa duša menda še ni hodila po teh vrto- glavih pečinah, razun gamsov in planinskih orlov, koji so edini gospodarji te jako zanimive partije.

Zaukali smo na vrhu, da je odmevalc doli do Tribuš in jek se je čudovito odbijal od skale do skale. Posebno se je v tej stroki odlikovala gospica D., koje močan in krepak glas je gotovo vzbudil občudovanje doli v tribuški vasi. Nakitili smo si potem klobuke z zadnjimi cvetovi planinske rože, pokramljali še malo tu vrhu svobodnih planin v čistem, gorskem zraku in nato odšli nazaj do Anine koče.

Tu je bila nekaka malica. Za pijačo je poskrbela nekoliko črna, precej velika steklenica „sladkega soka“ in pa gospica D., koja je z večšo roko skrbela za naša žejna grla, pripravljaje nam raznovrstnih pijač, od sveže vode do sladke limonade. Tudi gospod M. se je navdušil, zataknil si za klobuk šopek korčkov in zapel tisto: „Dve leti in pol...“, pri čemer je seveda kmalu dobil posnemalcev. Ni še menda donela umetna skladba v finem salonu tako mehko, prijetno, kot ta priprosta pesem tu sredi košatih smrek, pod prostim nebeskim obokom.

Potem smo se odpeljali nazaj proti domu. Treslo je sicer tudi sedaj, a nikomur ni vzelo veselja z obraza in tudi ne iz srca; srečni in zadovoljni smo dospeli do Predmeje, kjer nas je čakal naročeni „rižot“, „telesna špeža“ gospoda M., kakor se je blagovolil nekdo izraziti. Pri kozarcu črnine pod dišečimi smrekami smo povedali še marsikatero, pri čemer se je posebno odlikoval gospod C. Smeha je bilo, da se je odmevalo preko hriba in naš očiak Čaven se je gotovo čudil, kako zna biti njegova deca tudi priprosto vesela.

Nastal je mrak. Dolge sence so se začele vlačiti po hribu gori, in naši gostje so se odpravili za odhod. Še jeden pozdrav, še enkrat: živili sredi planin, in že so zdrčali nazaj v dolino...

Lepe, krasne urice smo preživeli in v nadi, da se ni nikdo počutil tesnega, neprostega, ampak vsak srečnega, svobodnega, si upam zaklicati: Dal nam Bog še več takih dnij, koji bi služili prosti zabavi in svobodnemu napredku! G o r s k i.

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

Pred par tedni se je mislilo, da se snide naš državni zbor že v drugi polovici meseca avgusta, z gotovostjo pa se je govorilo, da bo državni zbor sklican meseca septembra. Danes pa vse molči o tem, kedaj da se zopet snide naš drž. zbor. Kriza na Ogrskem dela preglavico ne le ogrskim, ampak tudi avstrijskim politikom, in splošno je mnenje, da se izcimi iz ogrske krize državna kriza, ter da ni nemože, da stojimo pred važnimi ustavnimi spremembami to in onostran Litave. Saj je pa skoro vsejedno, ako se naš državni zbor snide ali pa tudi ne, ker na plodonosno delovanje v njem pri sedanjih njegovi sestavi ni skoro misliti. Zakaj bi ga pa tudi dr. Koerberjeva vlada sklicevala ter nalagala z njim toliko stroškov in bremen davkoplačevalcem, ko tudi brez njega tako lahko izhaja s pomočjo § 14., kakor je to dokazalo dejstvo tihoče se bruselske sladkorne nagodbe, kjer se je postava, sklenjena v tem pogledu, s pomočjo § 14. tako na lep način brez vsakega hrupa odpravila. Z ozirom na zgoraj omenjeno dejstvo piše „Kurjer Lwowski“ jako primirno tako-le: „Z vsjo pravico se označuje do- sedanji avstrijski vladni sistem, s pomočjo § 14. kot maskiran absolutizem. Da se vlada izkoplje iz sedanjih parlamentarnih zmešnjav, zatekla se je k § 14.“

Kakor se uradno poroča, odpravi se sladkorni kontingentni zakon s cesarsko naredbo. Do sedaj so se spreminjale postave le parlamentarnim potom. Odslej pa bo vlada kar z jedno peresno potezo prekrizovala to, kar sta sklenili obe zbornici. Zaradi tega je v bodoče avstrijski parlament popolnoma nepotreben. To je pa tudi v sedanjih sestavi gotovo.

Tak žalosten konec pa je zamogel storiti jedino le parlament, katerega moč je slonela le na nekaterih privilegiranih stanovih, in so bili iz njega izključeni milijoni državljanov. Na obstrukcijskih razvalinah se bo dalo sezidati sicer krepko in mogočno ustavno poslopje, to pa le na podlagi splošne, pravične in tajne volilne pravice“.

Kriza na Ogrskem.

Po zadnjih poročilih, pride cesar še-le v sredo v Budimpešto. — V petek je bil na Dunaju pri cesarju grof Khuen Hedervary, ki mu je v jedno uru trajajoči avdijenci poročal o položaju. Cesar je vsprejel tudi grofa Goluchowskega in ministrskega predsednika dr. Koerberja, k katerima se je istotako pogovarjal o položaju. Zadnje dni so se vršila posvetovanja tudi v vojnem ministertvu. Teh posvetovanj se je udeležil tudi načelnik generalnega štaba, baron Beck. Posvetovali so se baje v vojnem ministertvu o zahtevah ogrske opozicije glade koncesij, tihočih se narodnega značaja ogrske armade. V vojaških krogih se baje odločno protivijo zahtevam ogrske opozicije.

Dogodki na Hrvaškem.

Prof. Pasarič, urednik „Obzora“ in pisatelj Stjepan Radić, bila sta radi udeležbe na hrvatskih izgedih obsojena, in sicer prvi na štiri mesece, drugi pa na tri mesece težke ječe.

Iz Budimpešte se dementuje vest, da bi hotel novi ban, grof Pejačević, odstopiti.

Včeraj so izpustili iz zapora dr. Potočnjaka, ki je sedel 4 mesece v preiskovalnem zaporu.

Ministerska kriza na Srbskem.

Ministerska kriza na Srbskem je rešena. Vojni minister je postal polkovnik Zalovarovič, finančni minister profesor Aleksander Borisavljevič, naučni minister profesor Dobrosa Rusić in pravosodni minister sekijski načelnik Mihael Jovanović. Vsa druga ministerstva so ostala v rokah prejšnjih ministrov.

Angleški kralj Edvard

je odpotoval v sredo iz Londona na obisk k cesarju na Dunaj. Angleški listi pišejo obširno o tem obisku ter proro- kujejo, da se bo pri tej priliki zavaroval mir na Balkanu.

Macedonski dogodki.

V petek se je sešel v Monastiru turški vojni sod in je obsodil morilca ruskega konzula Rozkowskega, orožnika Halima in jednega njegovih sokrivcev na smrt. Obsojena sta bila še dva druga orožnika, in sicer jeden na 15 let, a drugi na 5 let ječe. Halima in njegovega sokrivca obesili so še isti dan. Ker ni bila Rusija zadovoljna z odškodnino, v znesku 200.000 frankov, katero je turška vlada ponudila pokojnikovi vdovi, povišal je sultan svoto na 400.000 frankov.

Ustaja je pričela po vseh vilajetih. Zažiga se in kolje vse križem. Ustaši koljejo Turke, Turki pa kristjane. Ustaši zažigajo turške vasi, turki pa kristjanske.

Posebno so se začeli gubiti tudi Albanci, in položaj v solunskem vilajetu je jako kritičen. V Bolgariji vre hudo. Bolgarskega kneza Ferdinanda pa še vedno ni nazaj. Listi poročajo, da so ga pozvali, naj se vrne, ter da je odgovoril, da pride te dni. Bomo videli.

Bolgarski ustaši so zasedli vas Kruševo, pobili vse turške uradnike in pomorili vse prebivalce, ki so bili sami mohamedanci.

Dobajajo vesti iz Beligrada, da je skoro gotova reč, da so ruskega konzula Mandelstamma iz Prizrend-a, ko se je podal po dobljeni vesti umoru konzula Rozkowskega, na potu v Monastir turški vojaki ubili. Pa tudi solunski ruski konzul, Giers, je baje izginil, in se je bati, da so Turki tudi njega ubili.

Domače in razne novice.

Cesarjev rojstni dan. — Danes se po vsi širni Avstriji slovesno praznuje rojstni dan našega preljubljenega vladarja, presvitlega cesarja Franca Jožefa. Po vseh cerkvah zbrani so zvesti sinovi svojega očeta ter puhle proti nebu vroče želje, da bi ga nam Bog ohranil še mnoga leta zdravega in čilega, ter da bi mu v teh težkih dneh, v katerih se nahajajo več ali manj vsi vladarji, stala ob strani božja previdnost. Tudi v Gorici praznuje jemo danes slovesno ta dan. V ta namen obhodila je že sinoči mestna godba, svirajoč vesele koračnice, ob veliki udeležbi mestnega prebivalstva, glavne mestne ulice. Danes ob 10. uri predpoludne pa je daroval naš milost. knezo-nadškof ob številni asistenci duhovščine slovesno sv. mašo, katere so se udeležili predstojniki vseh civilnih in vojaških oblastnij, kakor tudi vse polno drugega občinstva.

Namestnik na potovanju. — Namestnik grof Göess si je ogledal okrajno glavarstvo v Tolminu in potem razne cestne zgradbe. Bil je v Grahovem in Podbrdu, kjer si je ogledal naprave podjetja Ceconi.

Kanonična vizitacija. — V prvi polovici meseca septembra se bo vršila kanonična vizitacija v kanalskem dekanatu tako-le: 5. sept. zjutraj v Desklah, popoldne v Plaveh; 6. v Kanalu; 7. na Gorenjempolju; 8. v Ročinju; 9. v Srednjem; 10. v Marini Celju; 11. v Zapotoku; 12. v Avčah; 13. v Levpi; 14. v Lomu; 15. predpoludne v Kalu in popoldne na Banjšicah in 16. v Lokovu. V drugi polovici septembra se bo pa vršila kanonična vizitacija v goriškem dekanatu.

V četrtek vsi na občni zbor „Krojaške zadruge!“ — To je tudi naš klic. Vsi združniki, katerim je istinito do tega, da se sklene samo to, kar je zadrugi v korist, vsi morajo priti ali biti vsaj zastopani po pooblaščenih! Boj, ki se bo tam izvojeval, bo boj poštenja proti nečednim naklepom skodoželjnosti in strankarske strasti, kateri je geslo: Naj vse hudič vzame, če naša ne obvelja! Sovražniki zadruge ne skrivajo več svojih želi. Otročje se vesele vsake škode, ki je zadela, ali bi mogla zadeti „Krojaško zadrugo“ in njene člane! Na tem znamenju bodo združniki lahko spoznali, kje stojte njihovi prijatelji in kje stojte njihovi sovražniki. Lahko jim bode tudi odločiti se, ali bodo zaupali bolj onim možem, ki se pošteno trudijo zaceliti rane, ki jih je zadalo „Krojaški zadrugi“ naprednjaško gospodarstvo, ali pa onim ljudem, ki odkrito priznavajo, da hočejo samo „mesariti“ „Krojaško zadrugo“ z največjim mesarskim nožem! — Zatorej v četrtek vsi na občni zbor „Krojaške zadruge“.

Postavili so ga pred vrata. — Še beraču je hudo, če se mu pred nosom zaprejo duri, koliko hujše de človeku, ki drži kaj nase, ako ga zgrabijo in brez vprašanja in dovoljenja vržejo skozi duri, ali kaj še le mora biti nadutema človeku, ki si domišlja, da se vse pred njim trese, ako ga javno brenejo iz družbe. To se je pripetilo te dni samemu oblastnemu A. G—ku. Zadovoljnih obrazov so ljudje po mestu že par dni prej to novico pripovedovali; vse je z veseljem pričakovalo prih. „Soče“, kako se bode jeze in togote penila, in kdor je prečital dotični odlok, vsak je rekel ali mislil: To je bila enkrat moška beseda, vrhovato zaslužena kazen! — Kupi gnoja in smradu, katere je nometal A. G—k na „Kr. zadrugo“, so zbudili celo med našimi laškimi someščani občen stud. Vse se je čudilo smelosti tega človeka, da je član družbe, katero pa javno z največjim nožem mesari. Ker že sam ni poznal toliko takta: da se ne pljuje v skledo, iz katere se zajemlje, moralo ga je tega opomniti načelnništvo, da ga je brenilo iz svoje družbe. Vsak pravi Slovenec mora biti gg. načelnikom „K. zadruge“ za ta korak le hvaležen, in vsak mora želiti, da bi

našli prav mnogo posnemovalcev, da bi tej brci sledile še druge in da bi vse skupaj narasle v tako mogočno brco, da bi nam izčistila enkrat v mestu zrak ter nam vrnila ljubi mir, po katerem že vse zdihuje.

Kdo prevzame zdaj komedijo? — Nekateri šalivci so se jako veselili občnega zbora „Kr. zadruga“, obelajoč si krasen užitek, da bodo mogli z lastnimi očmi gledati in z lastnimi ušesi slišati, kako se bo osebno navzoč zdaj še imenitni „Sočin“ mesar produciral v svojem najnovejšem mesarskem klanju. Ali ta užitek jim je splaval po zadnji „Soči“, ki jim je naznanila, da je „Kr. zadruga“ nje („Sočina“) lastnika ven vrgla. Kaj zdaj? Nekateri mislijo, da bi se moralo skrbeti za namestnika, in da bi ga utegnil najbolje nadomeščati „der Herr Repräsentant des Hauses“. Načelnstvo „Kr. zadruga“ naj bi se torej na to željo oziralo in — da bi bilo bolj slovesno — povabilo dotičnega gospoda, naj bi izvolil se pripeljati „im Automobil des deutschen Südbahn-Hotels“.

Škodoželjnost se je za enkrat osmešila! — Dne 17. julija t. l. je A. Gabršček vložil pri tuk. c. kr. okrožni sodnji imeniten plod svoje juristarije. Prilagaje št. 56 „Soče“ s prvim člankom o „Krojaški zadrugi“ (ta članek je imel kot drugi naslov še: „Vrhunec klerikalnega švindla“, ki je pa v poznejših člankih izginil — zanimivo bi bilo zvedeti, zakaj?) — zahteval je A. G. — k v tej svoji vlogi, da naj sodnija preišče, ali so trditve omenjenega članka resnične. — Čedno postopanje, kaj ne? Prej priobčiti članek, v katerem se pošteno može dolžiti z vsjo gotovostjo „ostudne kupčije“, sleparstva in drugih grdobj, potem pa — ne ponuditi sodnji dokazov za vse to, ampak zahtevati, da naj še-le preišče, ali ni pisec članka morda vendar lagalin obrekoval!!! To je boj za „pravico in poštenost“, kajpada! — Koncem ovadbe je A. G. — k svoje sreče popolnoma odkril in iz same ljubezni do „Krojaške zadruga“ zahteval, da naj c. kr. okrožna kot trgovinska sodnija ustavi vsako daljino poslovanje na ime „Krojaške zadruga“.

No, „okrožna kot trgovinska sodnija“ ni vkljub mnogoštevilnim paragrafom, s katerimi je izvršni jurist Gabršček našpikal svojo ovadnico, ničesar preiskala niti ni ustavila daljnega poslovanja na ime „Krojaške zadruga“, temveč je načelnstvu samo naložila, da se v treh dneh izkaže, da se je priobčil računski sklep in bilanca zadruga za leto 1902. Ker se pa to ni izvršilo in tudi ni moglo izvršiti v tako kratkem roku, je okrožna sodnija udom načelnstva in nadzorništva naložila tisto strahovito kazen, o kateri čveka zadnja „Soča“ — plačati bodo morali celih 5 K (beri: pet kron) globe! — Sicer pa ni ta sklep še niti pravokrepen, ker se je proti njemu vložila pritožba.

To je torej za enkrat klaverni vspeh Gabrščekovega delovanja na polju ovažanja — lovorike, na katere je v resnici lahko ponosen!

A. G. — ku se sedaj že krave smejejo, ko hoče še vedno dati razumeti, da mu v aferi „Krojaške zadruga“ gre za obrambo koristi zadržnikov. Če je on pozabil, da si je sam potegnil to krinko z obraza — mi nismo in občinstvo tudi ne! Njegova kmetavzarsko-zarobljena samohvala, da on „mesari „Krojaško zadrugo“ z največjim mesarskim nožem“ — je za smrdela daleč na okrog, ne samo pri „kavcih“, ampak pri vseh poštenih ljudeh brez razlike strank. V tem pomenu ste Vi A. G. — k res „zli duh“, pa ne samo za „kavce“, temveč mnogo bolj za naprednjake, ki imajo neprimerno več prilike, uživati to stran Vašega bitja!

„Soča“ ima drisko odkar si je želodec pokvarila s „Krojaško zadrugo“, gre od nje samo — voda in smrad! —

Tudi A. G. — k se je sramoval Avrelija Bisajla! — Bilo je pa to že koncem minolega leta. Tedaj se je Avrelčku pripetilo nekaj sličnega, kakor sedaj A. G. — ku; izbacnili so ga bili namreč popolnoma iz prodajalnice „Krojaške zadruga“, kjer je tako lepó gospodaril. Zato se je zatekel k dr. Treo-tu, ki naj bi branil nedolžno preganjanega proti klerikalcem, ker mu ti niso pustili, da bi „Krojaško zadrugo“ popolnoma spravil na boben. Kakor videti, je bil dr. Treo voljan prevzeti zastopstvo Avrelčka. A. G. — ka je pa to spravilo po koncu. Moral je ravno imeti nekak „lucidum intervalum“ in upil je na dr. Treo-ta v njegovi pisarni, kako da more prevzeti zastopstvo človeka, ki jim dela tako sramoto, ki je pustil pri špediturju Hvaliču blago „Krojaške zadruga“ ležati nad eno leto; ki ni niti odpiral pisem, naslovljenih

na „Krojaško zadrugo“, v katerih so dolžniki pretli s tožbami, vsled česar je „Krojaška zadruga“ potem bila res tožena in je morala plačevati obšutne stroške itd. Tak človek — tako je tedaj kričal A. G. — k — stori najbolje, ako izgine iz Gorice, da ga nihče ne vidi itd. Tako je A. G. — k hrulil dr. Treota meseca decembra lanskega leta, pa precej dolgo; tako je tedaj sodil o tem uzornem poslovođu. — Kako pa sedaj piše! Sedaj je Avrelček žrtve klerikalcev; krivi škode pri „Krojaški zadrugi“ so člani načelnstva in nadzorništva — iz čisto jednostavnega razloga, ker se je A. G. — k mej tem vendar spomnil, da obstoja načelnstvo in nadzorništvo iz „kavcev“ — Avrelček pa da je naprednjake, istega duha kakor on!

Električna razsvetjava v Gorici. — V soboto zvečer začela je redna električna razsvetjava v Gorici. Električno razsvetljene bodo ulice: Corso Giuseppe Verdi, Solska ulica, Raštelj in Gosposka ulica ter trgi: Travnik, Korenj in Stolni trg.

Romarji. — V petek, v soboto in nedeljo je naše mesto kar mrgoleto romarjev, idočih in vračajočih se s Sv. Gore. Prihajali so od vseh strani po železnici, peš in vozeč se na vozovih. Posebno mnogo jih je bilo iz Trsta in iz tržaške okolice; pa tudi Kraševcev in Vipavcev in kakor tudi Furlanov ni manjkalo.

Javna dražba. — Dne 23. t. m. se bo na javni dražbi, ki se bo vršila na tukajšnjem magistratu ob 11. uri popoldne prodala pravica pobiranja divjega kostanja za letošnje leto, padlega z dreves, ki pripadajo mestu.

Pod voz je prišel včeraj ob 11. uri predpoludne v ulici Vetturini 8 letni Širok Štefan, ko je nesel svojemu očetu kosilo. Izlekel ga je izpod voza čevljar Jakob Visin. Fanta so prenesli v bližnjo lekarno; k sreči pa se ni hudo poškodoval. Voznik je bil neki France Mozetič iz Renč.

Zaprli so v četrtek popoldne ob dveh urah čevljarja, Josipa Kaučiča, iz Lipe, a stanujočega na Gradišču št. 97. Kaučič je ukradel namreč z nekega voza 54 metrov kotonine in jeden zavoj ručičih rut. Vse to je bila lastnina trgovca Josipa Levpuškega, s Slapa pri Tominu.

Pri ti priliki je prišlo tudi na dan, da je bil oni sladkor, katerega je na Reichovem dvorišču vkradel Kaučič, last trgovca Ivana Winklerja s Trnovega.

Najden uhan. — Neka gospodična je našla v soboto popoldne na Fran Josipovem tekališču zlat uhan. Prinesla ga je k nam, a na naš nasvet oddala ga je na policiji.

Na Št. Peterskem kolodvoru, blizu Gorice, je zmanjkalo potovalnemu agentu iz Gradca kovčeg, v katerem so se nahajali vzorci, nekaj denara in druge reči, vse skupaj vredno kakih 208 kron.

15 ur in pol v propadu 25 metrov. — Iz Križa pri Sežani pišejo „Edinosti“ 12. t. m.:

Redek slučaj! — Ne pozna jih vsakdo, namreč kraških jam, ki se razlikujejo med seboj po svojih raznovrstnih oblikah. Danes so pasli pastirji v bližini take jame na križkem občinskem pašniku z imenom „V pečinah“. Gnezda skalnih golobov seveda ne dačo takim mlečnozobim dečakom nikoli miru. Jeden izmed njih, imenom Fran Bezek, 13-letni predrnež, je bil pa tako nesrečen — oziroma srečen, da se je prevalil v globočino 25 metrov, česar menda ne dela vsakdo za šalo. Ostali pastirji niso nikomur nič povedali o tem. Še le zvečer se je nekaternikom posrečilo, da so iztisnili iz njih težko izpoved. Na to so šli vsačani z lučmi in drugimi potrebnimi pripravami k jami ter so tu enega izmed njih, imenom Alojzij Hlačar, spustili po vrveh v globočino. Hlačar je našel dečka — čemur se ni dovolj načuditi — pri življenju in razmeroma malo poškodovanega. Pasti v tako grozno globočino ter tu prebiti v groznom položaju od 7. ure zjutraj do 10. in pol zvečer — to gotovo ni kar si bodi! Ponesrečenec je bil popolnoma pri zavesti. V strašnem padcu zlomil si je levo roko in nogo ter se tudi sicer deloma poškodoval po ostalem životu. Pripeljali so ga nemudoma v tržaško bolnišnico.

To je pač pravi čudež med raznimi nezgodami.

Iz Šempasa nam pišejo: Zgorel je dne 15. t. m. hlev posestnika Koniča iz Ozeljana. Začelo je menda goriti, ravno ko ni bilo gospodarja doma. Ko je gospodar domov prišel, hotel je, zagledavši ogenj, rešiti kravo in svinjo iz ognja, a bilo je vse zastoj. Razum tega pa se je še sam tako hudo opekel, da so ga morali prepeljati v bolnišnico, in ni baje upanja, da bi ozdravel. Konič je udovec in ima 6 nedorastlih otrok.

Pomiloščenje. — O priliki rojstnega dne, Nj. Vel. cesarja, je pomiloščenih 64 kaznjencev. Izmed teh jih je 7 v Gradišču in 1 v Kopru.

Izpred sodišča. — 23 letni Ivan Lovišček je 24. maja igral v Kanalu med službo božjo z nekaterimi drugimi na kroglo. Prišel je neki Anton Vidič ter je posvaril igralce, naj bi ne igrali med službo božjo. Lovišček se je zaradi tega tako razrdil, da je zagnal v Vidiča kamen ter ga ranil na očesu. Zaradi tega je stal v četrtek pred tukajšnjim kazenskim sodiščem, ki ga je obsodilo na trimesečno ječo.

Žalosten izlet. — V soboto popoldne sta se peljala na nekem parniku, z drugimi izletniki tudi zakonska Panciera, iz Trsta v Milje. S seboj sta vzela 3½ letnega Umberta Štrukel, sinčka neke udove, ki je opravljala službo postrežnice v mestni tržaški bolnišnici. Ko so se vrnili proti večeru v Trst, šla sta zakonska Panciera k svoji potrebi, prepustivši za ta čas otroka drugim ljudem v varstvo. Ali, ko sta se vrnila čez kakih 5 minut, izvedela sta strašno novico, da je otrok padel v morje. Ustavili so sicer parnik, in izkrcali so se mornarji v čolne ter šli iskat okroka, ali zastoj. Otroka ni bilo najti nikjer. Našli so ga šele v nedeljo mrtvega v morju.

Slovensko šolstvo v Trstu. — V terek je imela možka podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu svoj občni zbor. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da je družba sv. Cirila in Metoda vzdrževala do sedaj pri sv. Jakobu v Trstu štirirazredno deško in dekliško ljudsko šolo, ter da se ta šola s prihodnjim šolskim letom razširi v petrazrednico. V preteklem šolskem letu obiskovalo je šolo 306 dečkov in 313 deklic. Če se pomisli, da šteje št. Jakobski okraj Tržaški nad 30000 prebivalcev, od katerih je nad¾, Slovencev, potem si moremo misliti koliko slovenskih otrok mora ostati brez domačega pouka, ker jih slovenska šola ne more toliko vsprejeti. Kje so pa otroci iz drugih mestnih okrajev, kakor n. pr. iz Rocola, iz Kjadina, pri sv. Alojziju, iz Škorklje in iz Belvedera, v katerih okrajih tudi po večini prebivajo Slovenci. Vsi ti otroci ostanejo ali brez poduka, ali pa obiskujejo italijanske šole, v katerih se popolnoma ne le potujčijo, marveč tudi podivjajo in postanejo najhujši sovražniki svoje lastne krvi. Zastonj se obračajo tržaški Slovenci do onih činiteljev, ki nadzorujejo izvrševanje avstrijskih postav, v katerih so zajamčene vsem narodnostim jednake pravice. Da bi se tržaški mestni magistrat zganil, tega pač nobeden ne pričakuje, ker je vsakdo prepričan, da ima mestni magistrat glavno nalogo v tem, da zadoši vsako gibanje slovenskega življa v mestu. A nič boljše ni tudi državna oblast, čeravno bi morala vedeti, da se spodbujajo s poitalijančevanjem Slovencev državni temelji na jugu. Pri takih razmerah bile so pač najumestnejše tajnikove besede, ki je zaključil svoje poročilo tako-le:

„Ne preostaja nam torej drugo, nego da se oklenemo drug drugega, pa da pridno in vestrajno zbiramo svoje narodne moči. Odprimo oči in ne pričakujemo pravice tam, kjer je ni in kjer je ne poznajo! Obrnimo se rajši do svojih bratov, v prvi vrsti do Hrvatov in Srbov, ki so naši zvesti bratje in zavezniki — vzdignimo svoje oči do junaških Čehov, do plemenitih Poljakov in do mogočnih Rusov!

Tam najdemo bratsko sočutno srca. Ko velika slovanska družina vzdigne svoj glas za našo rešitev, potem bo morala tudi naša ljuba Avstrija odpreti vrata pravice tržaškim Slovincem!

Kandidatura dvornega svetnika Šukljeja vsprejeta. — V četrtek se je vršil v „Katoliškem domu“ v Ljubljani zaupen volilni shod katoliško-narodne stranke, katerega se je udeležilo nad 200 volilcev, ki so proglasili dvornega svetnika Šukljeja soglasno za kandidata za državnozborni mandat, katerega je odložil bivši državni posl., deželno sodni svetnik Vencajz. Ta dopolnilna državnozborna volitev se bode vršila, kakor smo že drugičkrat omenili, dne 10. septembra t. l.

Plemenito dejanje poveljnika 3. voja, podmaršala pl. Succowaty-a. — Na Vrhniki se je te dni mudil 97. pešpolk, in vojak Idrčan bi rad obiskal še svoje stariše, predno odrine na Koroško. Dobil je dan dopusta, ter krenil peš proti svoji Idriji. Na cesti od Logatca ga doide mali voz, na katerem sedi pl. Succowaty in polkovnik generalnega štaba. Ko general pogleda vojaka, ki ima prašne noge, a ne puške, ne telečjaka, ustavi ga ter ga vpraša kam gre. „Za en dan na dopust v Idrijo pogledat svoje stariše!“ bil je odgovor. „Prav, ti bom jaz prikrajšal pot, kar sedi k vozniku!“ Kako se je ustreglo to našemu fantu, si lahko mislite in ob enem še čast voziti

se s podmaršalom. Ko privozijo do Idrije, in se naš rojak po vojaško zahvali, stisne mu še general dve kroni v roko, „da bode za priboljšek na kratkem dopustu.“ Kaj ne, plemenito dejanje visokega gospoda nasproti nizkemu vojaku prostaku, ki bode ta dan pomnil vse življenje.

Vabilo na čebelarški shod, ki se vrši 25. avgusta v prostorih ljudske šole v Šmartnem pri Kranju. Vsopred: Shod se otvori točno ob ½9. zjutraj. Dopoldne se predava: Življenje in razvoj čebele (g. A. Jarb), čebelarstvo orodje (g. pater), čebelarjeva opravila spomladi, poleti, jeseni (gg. Fr. Lackmayer, I. Lampe, pater Šmid, urednik, A. Znidaršič). Opoldne skupno kosilo na Gašteju. Od dveh popoldne: Kako se ne sme čebelariti (I. Lampe), čebelarjeva opravila s praktičnim razkazovanjem (dopoldanski predavatelj), anatomija in boleznii čebele s fotografijnimi slikami in projekcijskim aparatom (A. Jarc). K obilni udeležbi vabi urednik „Slov. Čebelarja“ Francišek Rojina, nadučitelj v Šmartnem pri Kranju, kateremu naj se tudi naznani udeležitev najkasneje do 23. avgusta.

O sprejemu gojenk v gospodinjstvo solo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. — Meseca oktobra se otvori šteti tečaj gospodinjstvo šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teorično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dōbe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditju nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo perilo, t. j. sploh za vse, 28 K, ali za ves tečaj 336 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jocij za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu; če ima ktera več obleke, jo sme prinesiti s seboj). Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo morajo: 1. dovršiti že 16 leto; le izjemoma v posebnega ozira vrednih slučajev se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spridevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vse dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, katerim je treba preložiti šolsko spridevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prošilke iz drugih dežel. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani dne 15. junija 1903.

Slavnost 25-letnice okupacije Bosne in Hercegovine v Ljubljani — V soboto so v Ljubljani na jako slovesen način praznovali 25-letnico okupacije Bosne in Hercegovine. Ker so bili tačas tudi naši fantje uvrščeni v 17. pešpolk, zanimal bo marsikaterega opis glavnih bojev, pri katerih se je odlikoval pešpolk 17. in je njih osoda tudi odločil. „Slovenec“ je dodal v svoji petkovi številki posebno prilogo, v kateri se nahajajo razni podatki iz omenjene okupacije, tičeči se 17. pešpolka, ki so jako zanimivi, posebno za one, ki so se udeležili okupacije.

G. Hinko Sirovatka je došel v Čikago, kjer ga je ondotna hrvatska kolonija srčno sprejela.

Cerkvenl. rop. — V četrtek po noči so neznan lopovi v župni cerkvi sv. Vida v Gradcu, vkradli monštranco, tri kelihe in več ciborjev. Vkradene reči se cenijo na 12 tisoč kron.

Prostor za češko politehniko v Brnu. — Vlada je baje že kupila prostor, na katerem bi se sezidalo poslopje za češko politehniko v Brnu.

Poskušen umor in samomor.
— V šopronjski vojašnici je hotel v torek zjutraj domobr. odron. vojak Fr. Szibilla ustreliti kuharja. Poslednji se je rešil s skokom skozi okno prvega nadstropja. Napadalec se je nato sam ustrelil.

Fonograf s cesarjevim glasom.
— Akademiji znanosti na Dunaju je cesar Fran Jožef dovolil, da sme njegov glas porabiti za fonograf, ki je določen za fonografičen arhiv, ki ga je pred kratkem osnovala akademija in v katerem bodo zastopani „glasovni portreti“ historičnih osebnosti. V svrhu, da se napravi po cesarjevem govoru fonografska plošča, sta dne 2 t. m. odpotovala delegata akademije znanosti dvor. svetnik Erner in umetnik Hauser v lsl. Cesar ju je sprejel z veliko prijaznostjo povdarjajoč, da ga po cesarski akademiji sprožena ideja zelo zanima, zlasti pa ga je veselilo, ko je izvedel, da so bili vsi fonografični aparati napravljeni na Dunaju. Cesarja je posebno zanimalo, ko sta mu delegata povedala, da so se za arhiv že fonografično fiksirala razna grška in srbsko-hrvatska narečja; dotične plošče je cesar s posebno pozornostjo ogledal. Naravnost presenečen pa je bil, ko je fonograf recitiral nek monolog iz drame „Willem Tell“, ker je takoj spoznal glas dvornega igralca Lewinskega. Fonografično ploščo s cesarjevim govorom sta delegata še tisto noč poslala na Dunaj, da se galvanoplastično dogotovi.

Slonovi zobje. — Belgijski častnik je služil v državi Kongo, pa ni bil poseben prijatelj nekemu belgijskemu agentu; zato sklene temu jedno zagosti. Ukaže napraviti dva velikanska slonova zoba iz lesu, prav kakor bi bila naravna. Ta zoba, lepa zares, pošle nató v Bruselj dotičnemu agentu; ta ju ponudi ves srečen muzeju kolonijalnih rečij. Zdaj pridejo učeni naravoslovci, preiskujejo zoba prav natanko in izrečejo slednjič to prepričanje: Slon je moral biti bolan, da sta zoba tako narastla! Ali glejte — slučajno zvedó, da sta zoba lesena. — Kakšno „veselje“ za agenta in „prepričanje“ učenih gospodov!

Loterijske številke.

14. avgusta.

Dunaj 31 85 33 20 58
Gradec 83 61 25 87 30

Štev. 61.

Dražbeni oklic.

Podpisani cestni odbor odda dne 1. septembra t. l. v uradu cestnega odbora v Podgori zgradbo dveh novih mostičev na okrajni cesti Kromberški na ponudbeni dražbi od 10. do 11. ure dopoldne.

Ponudniki naj vlagajo svoje pismene ponudbe postavno kolekovane opremljene z 10% varščine na cestni odbor v Podgori do dne 31. avgusta t. l.

Načrti in pogoji se lahko ogledajo v uradu cestnega odbora v Podgori.

Cestni odbor za gor. okolico

v Podgori dne 14. avgusta 1903.

Načelnik:

Klančič.

„Centralna = posojilnica“
v Gorici,
uraduje od 1. avg. naprej
od 8. zj. do 1. pop.

Odlikovana delavnica!
ANT. KRUSIČ,
krojaški mojster v vrtni ulici 26.
Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže poljudansko blago, lastni izdelek gotovih oblek in površnih suknj. Cene prav solidne!

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,
trgovec v Semeniški ulici h. št. 1
(v lastni hiši.)

Jakob Šuligoj,
urar c. kr. železnic,
v Gorici, Gosposka ulica hiš. št. 25.
priporoča svojo najboljšo zalogo
šivalnih strojev,
za gospode krojače in šivilje po najnižje mogočih cenah. — V zalogi ima tudi najnovejše in najbolj priproste vezilne aparate (Stickaparate), katere se more porabiti za vezenje (rekamiranje) na vsakem „Singer-jevem“ šivalnem stroju, ter stane tak aparat samo 7 K. — Kdor torej hoče imeti dober in trpežen šivalni stroj in jako po ceni, naj si pride ogledat šiv. stroje novih sistemov, katere jamči od 5 do 10 let.

Dalje priporoča najboljše švicarske žepne ure po zmernih cenah. Poprave s poročtvom enega leta.

Odlikovana kleparska delavnica
Artur Makutz
Gorica, Ozka ulica št. 1.
izvršuje vsa naročila, spadajoča v kleparsko stroko z največjo natančnostjo. Izvršuje vpeljavo in popravo strelovodov itd.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča
pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briških, dalmatinskih in isterskih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerne. Postrežba poštna.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicó
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Krojaška mojstra
Čufer & Bajt
v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača izdelujeta vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.
Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Po vsestranskem prevdarku in preskušnji se bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri tvrdki
J. Zornik, Gorica
Gosposka ulica 7, zmiraj najboljji najlepši in temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame: Krasne okraske za obleke, trakove svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solnčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podlage, sukanec, svila, gumba, vezenja, zaponke itd.	Za gospode: Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za hribolazce; kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapetnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.
Za birmarce in otroke; rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.	Za slavnosti in druge veselice: vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakvrstne napise.

Opozarja
prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljsh modercev vsake cene.
Cene brez vsake konkurence.

Sprejema hranilne vloge
katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevsdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
Posojila
udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“
registrovana zadruga z omejeno zavezo,
Gorica, ulica Vetturini 9.
C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema nove člane
z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.
Uradne ure
vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalistu po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Kako boš sovdat, K' še pipca ne moreš držat'!

Prosto po narodni.

Možic bolj kratke postave, pa dolgega jezika, je prilomastil v družbo mirnih, poštenih mož z gago delat po stari navadi. Ker more vse drugo lažje, ko jezik za zobmi držati, je bil to svojo namero že prej izblebetal vsakemu, ki ga je hotel poslušati. V prijetni nadi gotove zabave so si možje pomežiknili in ga pozdravili s prikritim muzanjem. Niso se varali. Možic koj začne predstavo. Razkoračil se je pred njimi in jih začne hruliti. Udari se na prsa: »Jaz — poštenjak! Vi vsi — sleparji!« — in tako dalje s psovkami namešano.

Čakajo, da mu odleže, pa mu ne. Ironična potrpežljivost mož ga le še bolj razdraži. »Zdaj Vas bom pa z največjim mesarskim nožem!« — zakriči in potegne iz žepa — pipec! Učinek pipca je glasen krah občinstva, ki je mej tem prišlo uživati komični prizor. In bilo je res lepo videti možica, kako je skakljal in vihtel svoj pipec in trdil v enomer, da bo učinil z njim veliko mesarsko klanje mej onimi možmi!

Tako so ga gledali dolgo časa. Naposled so pa — in kako bi ne! — postali »špasov siti«; pa ga je eden prijel za eno roko, drugi za drugo, tretji ga je pa rahlo od zadaj potisnil. Tako so ga privedli do vrat. Tedaj pa je eden iz občinstva zaklical: »Ru—uk — hop!« Zadaj stoječi vün-bacitelj je možicu zadnjo plat z ного krepko pritisnil — in možic je sfrčal v cestni prah!

In sedaj pobira kosti svojega rojstva s tal. Pipec pa mu je odletel daleč v stran

Rokoplosk škodoželjnega občinstva!

Tako se je godilo A. G—ku, ko je šel proti »Krojaški zadrugi« v boj »za omiko, svobodo in napredek!« — To je pa že »podlost« in »lumparija« klerikalcev, ki prisega vse meje! Nočejo ga imeti več v »Krojaški zadrugi«; njega nočejo, ki je v »Soči« z dne 22. julija t. l. slovesno in progmatično izjavil, da je »vsaka zadruga le cokla na narodnem vozu«, katero je torej treba čim preje

LISTEK.

Molitev za Bismarka.

Obravec iz žitja poljskega kmeta na Pruskem.
(Spisal J. K. Mačkovski.)

(Dalje)

Tudi Tine se je ves spremenil; tudi njega je zadel ta udarec do živega. Postal je zdaj turoben in nataktnjen. Dobrič je jedva z besedo potolazil; čutil je potrebo, potožiti drugim krivico, ki se je bila zgodila staremu in njemu. Hodil je vedno bolj pogostoma v krčmo, ker tam je dobival vedno ljudi, ki so ga poslušali; in »politika« mu je zašla tako zelo v glavo, da ni znal govoriti več o drugi stvari. Ali na suhem tako govorenje ne gre tako zlahka, in tako si je tudi Tine včasih do dobra zatemnil razum.

Pregovor pravi, da nesreča ne pride nikdar sama, ona pripelje drugo za seboj. Tako je bilo tudi pri Tinetu. Nekoč se je bil v krčmi dobro napil, in tedaj se je razgrel zaradi te politike, pa je začel strašno zmerjati Bismarka, češ, da je

odstraniti; njega nočejo ti grdi klerikalci imeti v svoji sredi, njega ne, ki je v »Soči« z dne 29. julija t. l. z višine svojega moralnega stališča zatrdil, da hoče biti »neizprosni zli duh nad klerikalnimi glavami«, in seveda tudi »neizprosni zli duh« nad glavami ogromne »klerikalne« večine članov »Krojaške zadruge«; njemu naj ne bo mesta v »Krojaški zadrugi«, njemu ne, ki je v »Soči« istega dne 29. julija t. l. z vso odkritosrčnostjo, ki smo si jo le mogli zeleti, priznal, da on »mesari »Krojaško zadrugo« z največjim mesarskim nožem!« —

Ali ni to največja »podlost« in »lumparija«, da je načelstvo »Krojaške zadruge« takega človeka izključilo!? — Zadruga pravila, ki ščitijo koristi zadruge, bodo pač imela kaj določb, po katerih bo mogoče ohraniti zadrugi za njen prosvah tako unetega zadrugnika? I, seveda jih imajo!

Le pogledimo kaj pravi n. pr. § 10. zadrughih pravil! Ta § določa: »Izključiti se morajo (čujete, A. G—k, izključiti se morajo!)« — zadrughniki, ako ne izpolnjujejo pogojev in dolžnosti, določenih v teh pravilih« . . .

Katere dolžnosti pa imajo zadrughniki, to je obseženo v § 19. zadrughih pravil, katerega § a točka c) pravi, da so zadrughniki dolžni »izpolnjevati točno zadrughna pravila in sklepe občnih zborov ter pospeševati v vsakem oziru koristi zadruge!« —

Torej onega, ki ne pospešuje v vsakem oziru koristi zadruge, mora načelništvo zadruge po pravilih izključiti. — Kaj pa onega, ki škoduje v vsakem oziru koristim zadruge; — kaj pa onega, ki trdi, da je vsaka zadruga, torej tudi »Krojaška zadruga« cokla na narodnem vozu; — kaj pa onega, ki se pridušuje, da hoče biti »zli duh« nad vsemi klerikalnimi glavami, torej tudi nad klerikalno glavo klerikalne »Krojaške zadruge«; — kaj pa onega, ki sam priznava, da »mesari »Krojaško zadrugo« z največjim mesarskim nožem!«?

Kaj mora načelstvo s takim človekom storiti? —

poslušalcem so kar lasje vstajali po konci; kajti v drugi sobi sta sedela pri pivu orožnik in učitelj. Bila sta oba Nemca; ali umela sta dobro poljski. Takoj sta zapisala vse, kar je mož Dobrič govornil o Bismarku, zabilježila tudi priče in poslala vse sodniji.

Ni trajalo dolgo, pa je dobil Tine poziv od sodnije; potem so določili obravnavo, in ker so oni čas kaznili žaljenje Bismarkovo prav kot cesarjevo, in je bil Tine težko razžalil Bismarka, obsodili so ga na enoleten zapor. In odpeljali so ga takoj v ječo od strahu, da bi se utegnil sicer umakniti kazni. Dobriče ni bilo pri sodniji, ker je ležala doma bolna »v slami«. V takem času ženski ni treba mnogo, da jo spravi na drugi svet. In tudi Agata je utekla le z veliko silo smrti. Novorojenca so takoj zakopali; ali Dobriča jo dobila drugo bolezen, ki je ni več pustila, ampak jo spravila na mrtvaški oder.

Zopet bi se zastoj silil opisati, kaj se je zgodilo z njenim možem, ko je izvedel to v ječi. Prosil je, naj bi ga nu-

Kako je mogoče tako bedasto vpraševati!

Častni diplom izdelati in pokloniti mu, — pa hitro, da ne bo užaljen radi preziranja! . . . Ko se boste pa odborniki velnožu v deputaciji ponižno klanjali, pazite skrbno na to, da mu boste nudili dovolj prilike obrnati Vas brez posebnega truda! Kedar bo to srečno opravljeno, pripeljite mu še »Krojaško zadrugo«, pa trdno zvezano, in trdno jo držite, da nabrusi svoj »največji mesarski nož« in jo zakolje v imenu pravice in poštenosti! —

Kaj ne, junak A. G—k? — Tako ne bi odborniki »zlorabljali v tej nezakoniti dobi svoje moči«, tako ne bi »prestopali mej, ki so določene načelstvu!« —

Sicer če vse prav prevdarimo, je načelstvo v vprašanju izključenja A. G—ka res graje vredno. Toda samo zato, ker ni človeka, ki je zapuščino »cokle« obetal Avrelčku že pričetkom l. 1902, in ki je ob krizi v prvih mesecih letošnjega leta v svojem listu kazal toliko veselja radi pretečega poloma, da ne govorimo o drugih njegovih delih, — ker ni takega človeka že zdavnaj iz zadruge bacnilo! Kje na božjem svetu je društvo, ki bi takega člena toliko časa v svoji sredi trpelo!? Ali ni to moralničen samomor? (Da se razumemo: samomor seveda samo, v kolikor je koga mogoče s pipcem umoriti!) — A. G—ka v »Krojaški zadrugi« imeti, ali ne pomeni to ravno toliko, kakor če kdo goji v svoji hiši človeka, ki mu ob vsaki priliki zatrjuje, da mu bo zgago in škodo delal, kjer in kolikor bo mogel!?

Torej, A. G—k! Ako ste hoteli s svojimi ovadbami pri sodišču zadrugi koristiti, kakor trdite v vedno večjo zabavo vseh razsodnih ljudi, — bi morali pred vsem z vsoto odločnostjo zahtevati, da načelstvo brez vsakega odloga izbacne iz zadruge Vas, ki se s svojim sovraštvom proti »Krojaški zadrugi« še bahate! —

Vse prav! Toda Vi, A. G—k, odrekate »veljavnost zveze med § 10 in § 19c« zadrughih pravil in izjavljate,

položiti prej veliko vsoto kot zastavo. Ali vsota je bila taka, da vse njegovo imetje ni veljalo toliko. Ker torej ni imel toliko, ni mogel dobiti niti enega prostega dne, dasi je prosil na kolenih gg. uradnike. Ta odklonitev ga je tako razsrdila, da je začel potem strašno razsajati, kot bi bil obseden. Kričal je, razbijal in po noči je iztrgal kar tri opeke izpod omrežja, da bi vsaj po tej poti mogel priti na prosto in do žene. Za jutro so to opazili, posebno ker Tine ni bil vajen takega dela in ni znal tega zakriti. In tedaj so mu deli na noge in na roke železne sponse, ki so bile zvezane z verižicami; in zaprli so ga ob kruhu in vodi v temno celico — kakor se to godi navadno z onimi, ki hočejo pobegniti iz ječe.

In vendar ima tudi kmet uprav tako srce kot najdostojnejši gospod, in uprav tako čuje bol ali veselje, žalost ali radost.

Razni modrijani trdijo za gotovo, da ima poljski kmet trdo kožo in pre-

»da se na taki podlagi sploh ne more izključiti noben član!« —

No, če Vi, A. G—k, odrekate veljavnost te zveze, je stvar seveda jasna in sojena! Tak ženijalen jurist, s tako finim pravnim čutom! On kar odreka »veljavnost zveze«, ki ga je vün bacnila! Kako more neki veljavna biti taka zveza, ki A. G—ka vün bacne!? Stvar je jasna in sojena! —

Enako jasno je, da za A. G—ka nista veljavna §§ 11. in 12. zadrughih pravil, katerih prvi določa: »O izključenju sklepa načelništva. . . . Izključeni imajo pravico vložiti v roku osmih dni po vročitvi naznanila (o izključenju) pismo pritožbo pri nadzorništvo, katero o tej pritožbi konečno odloči v svoji prihodnji seji«.

§ 12. se pa glasi: »Kedar se ni vložila taka pritožba, postane izključenje pravoveljavno po preteku osemdnevnega roka za pritožbo; v slučaju pritožbe pa z dnem, ko je o pritožbi odločilo nadzorništvo«.

Čudno se nam zdi, da A. G—k v svojem humorističnem odgovoru na izključenje ni »odrekal« tudi »veljavnost zveze« med § 11. in § 12. zadrughih pravil! To bi bilo z Vašega stališča mnogo potrebnejše, A. G—k! Saj ste tako pustili neizpodbitno izključno pristojnost nadzorstva za Vašo pritožbo. Na nadzorništvo se Vam je bilo pritožiti, ker to ima po pravilih, ki jih hočete braniti zoper krivično načelstvo, konečno odločiti o Vašem izključenju. Pritožbe na nadzorništvo pa niste vložili v osemdnevnem roku: torej je Vaše izključenje »pravoveljavno!« Občni zbor in razsodišče, ki ju kličete na pomoč, nimata sedaj s tem vprašanjem nič več opraviti! Škodili boste tedaj »Krojaški zadrugi« odslej, kolikor boste mogli, z unaj nje, ne več v njej! —

Tako slabo ste pipec držali, A. G—k, ko so Vas podli klerikalci treščili na cesto! —

sreča potare; ali v tem ni mnogo resnice, če tudi bi se moglo na videz tako soditi. Videl sem v ječi sam poljske kmete, ki so bili onde za kazni, in druge, ki so jih imeli po nedolžnem nekoliko mesecev v preiskavi, predno je prišla njih nedolžnost na dan. Bili so med njimi tudi taki, ki so pustili doma ženo in otroke bolne ali pa v težki nadlogi. Na videz se ni poznalo, da bi jih bilo kaj bolelo, ali da bi jih stiskala britkost; nekako mrzli in malomarni so pojedli z izbornim tekom ogromne skleda boba ali kaše — ne samo to, kar so bili prinesli za nje, nego tudi ono, česar slabejši od njih niso mogli pojesti. Mogel sem soditi, da jim je bilo dobro. Ali vendar je v globini njihove duše grizel črv bolelosti; grizlo in greblo jih je čestokrat tako, da si je ta ali oni obrisal skrivaj s pestjo oči, ki so mu bile polne solz. So pa med njimi tudi taki, ki se jim studi jedilo v ječi, ki hujšajo in revno poginejo za omrežje, predno solnce prostosti razgreje življenje v njih. K tem je spadal tudi Tine.

Dopisi.

Iz goriške okolice, dne 15. avg. 1903. — Mi vaščanje nismo tako srečni, da bi se nam ponujale zabave in veselice na vseh koncih in krajih kakor vam meščanom, kateri bi se morali večkrat v pravem pomenu besede deliti, ako bi hotel vsakdo vse videti in slišati. Česar nam pa svet ne ponuja, nabavljati si moramo sami ob prostih urah, ako se nočemo dolgočasiti. Zato smo vaščanje mnogo bolj praktični in iznajdljivi v izmišljanju primernih, priprostih, jednostavnih zabav in zabavic, kakor meščanje. Seveda nimajo te zabave znaka pristnih veselice, ampak so bolj kratkočasna opravila, ki nam delajo kratek čas, ker si jih sami v ta namen izbiramo in volimo; vendar pa izvršujejo svojo nalogo kakor hrupne mestne veselice, ki stanejo mnogo denarja, katerega mi vaščanje itak nimamo. Našteti take vaše zabave ne pripuščajo okviru priprostega dopisa, tudi bi ne hotel z njimi dolgočasiti mestnih bralcev „Goričinih“, katerih okus je na to stran dostopen le še finim pikantnostim, ali jedno svajo zabavo, ki utegne biti posebne vrste, hočem vendar izročiti javnosti.

Mene namreč posebno zanima in zabava čitati časnike ali ne katere si bodo. Časniki, kateri pišejo stvarno, resno, mirno, olikano, mi služijo v poduk, ne v kratki. V to svrhu si izbiram časnike, katerih uredniki so nervozni, samovoljni, hudomušni, nagejivi, jezljivi, zdražljivi, čemerni, samooblastni, slavo-hlepni, nasilni, žaljivi, koristolovni ljudje, sploh ljudje, ki so človeštvu v nadlego in pekoro, ljudje, ki ne spadajo nikamor več kakor v samoto, v puščavo. Da je novodobni napredek obdaril s takimi časniki tudi nas Slovence, je znano. Slovencem na Goriškem ni treba niti z dežele hoditi po take časnike; naše glavno mesto nam rodi žal tudi take izročke. V mislih imam — umeje se — Vašo — pardon — Gabrščekovo „Sočo“. Obžalujem sicer, da je iz nekdanje poštene „Soče“ postala taka pokveka, ali moja malenkost ni k tej šibi božji za goriške Slovence doprinesla niti trohice, in dokler nas je Bog ne reši, si jo jaz izkoriščam po svoje vsaj za zabavo in kratek čas. To si pa jaz tako-le urejum. Imam soseda prijatelja, kateri prejema „Sočo“, kot cigan klobaso. Ko se naveličam podučnega berila, zadostivši svojim dolžnostim, ter se me poloti želja po kaki gledališni burki, takrat pošljem k sosedu po „Sočo“. A nikar ne mislite, da jih prečitam od začetka do konca! O ne! Jaz si privoščim le one spise (če jih smem tako imenovati), iz katerih odseva urednikova individualnost, kakor sem jo gori opisal. Rabim ime urednik le v jednini, ker so — kakor znano — vsi ti spisi spočetki le enega in istega bolnega peresa. Tega peresa umotvori mi donašajo največ zabave, posebno me kratkočasijo ona mesta — in teh ni malo — kjer se urednik „burja“ jezi, zmerja, žuga, in to vse v znamenju „narodnosti“, ki mu je velikansko pregrinjalo, obstoječe iz samih puhlih fraz, s katerimi skuša prikrivati svoje koristolovje. In to prikrivanje, to lovljenje „slepih miši“, to študiranje, kako bi svoje prave namene zatajil, a jim vendar kar največ koristil, to je, kar me posebno zabava; kajti ta pisava je tako posebna, tako karakteristična, tako ne- navadna po slogu, da kaže očito temu, kdor jo zna čitati, kak boj mora biti v tej „lepi“ nemirni duši, koliko truda jo stane to dvorezno, to dvoobrazno delovanje. To držanje v šahu“ resnice z neresnico pa mu kakošenkrat vendar le izpodleti, in takrat mu bruhne resnica v taki prozornosti na dan, da jo mora otipati, kdor ni več kot slep. A. K.

Z Otlice, dne 12. avgusta 1903.

— V zadnjem dopisu z Otlice sem podal v kratkih potezah celotno sliko naše vasi in omenil tudi nekaj podrobnostij; končal sem z idejo, da bi se ajdovsko planinsko društvo — kolikor na kakor sem pravil — kolikor mogoče zanimalo za

naše planine in bi tako lačnim Nemcem preprečilo pot.

Danes pa v hribe! Lepo število se nas je zbralo preteklo nedeljo popoldan Predmejo. Da ne razžalim morda našega lepega spola, naj omenim prvo, da sta bili navzoči gospica D. iz Ajdovščine in gospica R. učiteljica čipkarske šole. Gospodje so bili zastopani v večjem številu. Bila sta dva gospoda iz Ajdovščine, namreč gospod K. in gospod M. in gospod C. iz Šturij; potem naš g. učitelj in slednjič moja malenkost. Po jedni uri smo se odpeljali v gozd. Kramlajoč in pojoč smo se vozili med drevesnimi nasadi, prišli smo potem dalje v goščavo in jo odkurili po romantični cesti v Smrekovo drago. Sicer je treslo na tistih presnetih „lojtercah“, a človek v takih slučajih marsikaj prestane; saj je prost, prost sredi božje narave in stoletni gozd zadovoljno kima nad njegovo glavo. Pri Anini koči, koja stoji v mali kotlini, smo se ustavili.

Koča je lesena, ima kuhinjo in dve sobi, pred kočo stoji mize in tudi vodnjaka ne pogrešaš. V kočo samo sicer nismo šli, ker nam ni bilo mogoče na kompetentnem mestu dobiti ključa, kakor bi oni ključ ne bil ravno za turiste in tujce! Od tu smo odšli peš na Zeleni rob. Pot je precej strma, a interesantna. Jagode in borovnice ponujajo tu jako prijazno obiskovalcu svoje sladkosti, a tudi brez nevarnosti ni, kajti naenkrat smo zadeli na pisanega gada, kojega je seveda zadela kruta smrt po palici gospoda K. Še nekaj hipov in na vrhu si. Tu se ti odpre pogled čez tribuško dolino in še dalje tja do Vojskega in do Triglava; žalibog je bil za nas ta pogled le skromna želja, kajti v ozadju je bilo jako meglenasto. Koj pod tvojimi nogami pada stena navpik v dolino, obraščena le z borovko in planinsko rožo. Živa duša menda še ni hodila po teh vrto-glavih pečinah, razun gamsov in planinskih orlov, koji so edini gospodarji te jako zanimive partije.

Zaukali smo na vrhu, da je odmevalc doli do Tribuš in jek se je čudovito odbijal od skale do skale. Posebno se je v tej stroki odlikovala gospica D., koje močan in krepak glas je gotovo vzbudil občudovanje doli v tribuški vasi. Nakitili smo si potem klobuke z zadnjimi cvetovi planinske rože, pokramljali še malo tu vrhu svobodnih planin v čistem, gorskem zraku in nato odšli nazaj do Anine koče.

Tu je bila nekaka malica. Za pijačo je poskrbela nekoliko črna, precej velika steklenica „sladkega soka“ in pa gospica D., koja je z večjo roko skrbela za naša žejna grla, pripravljaje nam raznovrstnih pijač, od sveže vode do sladke limonade. Tudi gospod M. se je navdušil, zataknil si za klobuk šopek korčkov in zapel tisto: „Dve leti in pol...“, pri čemur je seveda kmalu dobil posnemalcev. Ni še menda donela umetna skladba v finem salonu tako mehko, prijetno, kot ta priprosta pesem tu sredi košatih smrek, pod prostim nebeškim obokom.

Potem smo se odpeljali nazaj proti domu. Treslo je sicer tudi sedaj, a nikomur ni vzelo veselja z obraza in tudi ne iz srca; srečni in zadovoljni smo dospeli do Predmeje, kjer nas je čakal naročeni „rižot“, „telesna špeza“ gospoda M., kakor se je blagovolil nekdo izraziti. Pri kozarcu črnine pod dišečimi smrekami smo povedali še marsikatero, pri čemer se je posebno odlikoval gospod C. Smeha je bilo, da se je odmevalo preko hriba in naš očaj Čaven se je gotovo čudil, kako zna biti njegova deca tudi priprosto vesela.

Nastal je mrak. Dolge sence so se začele vlačiti po hribu gori, in naši gostje so se odpravili za odhod. Še jeden pozdrav, še enkrat: živili sredi planin, in že so zdrčali nazaj v dolino...

Lepe, krasne urice smo preživeli in v nadi, da se ni nikdo počutil tesnega, neprostega, ampak vsak srečnega, svobodnega, si upam zaklicati: Dal nam Bog še več takih dnij, koji bi služili

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

Pred par tedni se je mislilo, da se snide naš državni zbor že v drugi polovici meseca avgusta, z gotovostjo pa se je govorilo, da bode državni zbor sklican meseca septembra. Danes pa vse molči o tem, kedaj da se zopet snide naš državni zbor. Kriza na Ogrskem dela preglavico ne le ogrskim, ampak tudi avstrijskim politikom, in splošno je mnenje, da se izcimi iz ogrske krize državna kriza, ter da ni mogoče, da stojimo pred važnimi ustavnimi spremembami to in onostran Litave. Saj je pa skoro vsejedno, ako se naš državni zbor snide ali pa tudi ne, ker na plodonosno delovanje v njem pri sedanjih njegovi sestavi ni skoro misliti. Zakaj bi ga pa tudi dr. Koerberjeva vlada sklicevala ter nalagala z njim toliko stroškov in bremen davkoplačevalcem, ko tudi brez njega tako lahko izhaja s pomočjo § 14., kakor je to dokazalo dejstvo tičooče se bruselske sladkorne nagodbe, kjer se je postava, sklenjena v tem pogledu, s pomočjo § 14. tako na lep način brez vsakega hrupa odpravila. Z ozirom na zgoraj omenjeno dejstvo piše „Kurjer Lwowski“ jako primirno tako-le: „Z vsi pravico se označuje dosedanji avstrijski vladni sistem, s pomočjo § 14. kot maskiran absolutizem. Da se vlada izkoplje iz sedanjih parlamentarnih zmešnjav, zatekla se je k § 14.“

Kakor se uradno poroča, odpravi se sladkorni kontingentni zakon s cesarsko naredbo. Do sedaj so se spreminjale postave le parlamentarnim potom. Odslej pa bo vlada kar z jedno peresno potezo prekrizovala to, kar sta sklenili obe zbornici. Zaradi tega je v bodoče avstrijski parlament popolnoma nepotreben. To je pa tudi v sedanjih sestavi gotovo.

Tak žalosten konec pa je zamogel storiti jedino le parlament, katerega moč je slonela le na nekaterih privilegiranih stanovih, in so bili iz njega izključeni milijoni državljanov. Na obstrukcijskih razvalinah se bo dalo sezidati sicer krepko in mogočno ustavno poslopje, to pa le na podlagi splošne, pravične in tajne volilne pravice“.

Kriza na Ogrskem.

Po zadnjih poročilih, pride cesar še-le v sredo v Budimpešto. — V petek je bil na Dunaju pri cesarju grof Khuen Hedervary, ki mu je v jedno uru trajajoči avdienciji poročal o položaju. Cesar je vsprejel tudi grofa Goluchowskega in ministerskega predsednika dr. Koerberja, k katerima se je istotako pogovarjal o položaju. Zadnje dni so se vršila posvetovanja tudi v vojnem ministerstvu. Teh posvetovanj se je udeležil tudi načelnik generalnega štaba, baron Beck. Posvetovali so se baje v vojnem ministerstvu o zahtevah ogrske opozicije glede koncesij, tičoočih se narodnega značaja ogrske armade. V vojaških krogih se baje odločno protivijo zahtevam ogrske opozicije.

Dogodki na Hrvatskem.

Prof. Pasarić, urednik „Obzora“ in pisatelj Stjepan Radić, bila sta udeležba na hrvatskih izgrelih obsojena, in sicer prvi na štiri mesece, drugi pa na tri mesece težke ječe.

Iz Budimpešte se dementuje vest, da bi hotel novi ban, grof Pejačević, odstopiti.

Včeraj so izpustili iz zapore dr. Potočnjaka, ki je sedel 4 mesece v preiskovalnem zaporu.

Ministerska kriza na Srbskem.

Ministerska kriza na Srbskem je rešena. Vojni minister je postal polkovnik Zalovarovi, finančni minister profesor Aleksander Borisavljević, naučni minister profesor Dobrosa Rusić in pravosodni minister sekijski načelnik Mihael Jovanović. Vsa druga ministerstva so ostala v rokah prejšnjih ministrov.

Angleški kralj Edvard

je odpotoval v sredo iz Londona na obisk k cesarju na Dunaj. Angleški listi pišejo obširno o tem obisku ter proročujejo, da se bo pri tej priliki zavaroval mir na Balkanu.

Macedonski dogodki.

V petek se je sešel v Monastiru turški vojni sod in je obsodil morilca ruskega konzula Rozkowskega, orožnika Halima in jednega njegovih sokrivcev na smrt. Obsojena sta bila še dva druga orožnika, in sicer jeden na 15 let, a drugi na 5 let ječe. Halima in njegovega sokrivca obesili so še isti dan. Ker ni bila Rusija zadovoljna z odškodnino, v znesku 200.000 frankov, katero je turška vlada ponudila pokojnikovi vdovi, po- višal je sultan svoto na 400.000 frankov. Ustaja je pričela po vseh vilajetih.

Zakaj se, in kolje vse križem. Ustasi

Posebno so se začeli gibati tudi Albanci, in položaj v solunskem vilajetu je jako kritičen. V Bolgariji vre hudo. Bolgarskega kneza Ferdinand pa še vedno ni nazaj. Listi poročajo, da so ga pozvali, naj se vrne, ter da je odgovoril, da pride te dni. Bomo videli.

Bolgarski ustaši so zasedli vas Kruševu, pobili vse turške uradnike in pomorili vse prebivalce, ki so bili sami mohamedanci.

Dohajajo vesti iz Beligrada, da je skoro gotova reč, da so ruskega konzula Mandelstamma iz Prizrend-a, ko se je podal po dobljeni vesti o umoru konzula Rozkowskega, na potu v Monastir turški vojaki ubili. Pa tudi solunski ruski konzul, Giers, je baje izgubil, in se je bati, da so Turki tudi njega ubili.

Domače in razne novice.

Cesarjev rojstni dan. — Danes se po vsi širni Avstriji slovesno praznuje rojstni dan našega preljubljenega vladarja, presvitlega cesarja Franca Jožefa. Po vseh cerkvah zbrani so zvesti sinovi svojega očeta ter puhte proti nebu vroče želje, da bi ga nam Bog ohranil še mnoga leta zdravega in čilega, ter da bi mu v teh težkih dneh, v katerih se nahajajo več ali manj vsi vladarji, stala ob strani božja previdnost. Tudi v Gorici praznujemo danes slovesno ta dan. V ta namen obhodila je že sinoči mestna godba, svirajoč vesele koračnice, ob veliki udeležbi mestnega prebivalstva, glavne mestne ulice. Danes ob 10. uri predpoludne pa je daroval naš milost. knezo-nadškof ob številni azistenci duhovščine slovesno sv. mašo, katere so se udeležili predstojniki vseh civilnih in vojaških oblastij, kakor tudi vse polno drugega občinstva.

Namestnik na potovanju.

Namestnik grof Göess si je ogledal okrajno glavarstvo v Tolminu in potem razne cestne zgradbe. Bil je v Grahovem in Podbrdu, kjer si je ogledal naprave podjetja Cecon.

Kanonična vizitacija. — V prvi polovici meseca septembra se bode vršila kanonična vizitacija v kanalskem dekanatu tako-le: 5. sept. zjutraj v Desklah, popoldne v Plaveh; 6. v Kanalu; 7. na Gorenjempolju; 8. v Ročinju; 9. v Srednjem; 10. v Mariji Celju; 11. v Zapotoku; 12. v Avčah; 13. v Levpi; 14. v Lomu; 15. predpoludne v Kalu in popoldne na Banjšicah in 16. v Lokovcu. V drugi polovici septembra se bo pa vršila kanonična vizitacija v goriškem dekanatu.

V četrtek vsi na občni zbor „Krojaške zadruge!“ — To je tudi naš klic. Vsi zadržniki, katerim je istinito do tega, da se sklene samo to, kar je zadrugi v korist, vsi morajo priti ali biti vsaj zastopani po pooblaščenih! Boj, ki se bode tam izvojeval, bo boj poštenja proti nečednim naklepom škodoželjnosti in strankarske strasti, kateri je geslo: Naj vse hudič vzame, če naša ne obvelja! Sovražniki zadruge ne skrivajo več svojih želi. Otročje se vesele vsake škode, ki je zadela, ali bi mogla zadeti „Krojaško zadrugo“ in njene člane! Na tem znamenju bodo zadržniki lahko spoznali, kje stoji njihovi prijatelji in kje stoji njihovi sovražniki. Lahko jim bode tudi odločiti se, ali bodo zaupali bolj onim možem, ki se pošteno trudijo zaceliti rane, ki jih je zadalo „Krojaški zadrugi“ naprednjaško gospodarstvo, ali pa onim ljudem, ki odkrito priznavajo, da hočejo samo „mesariti“ „Krojaško zadrugo“ z največjim mesarskim nožem! — Zatorej v četrtek vsi na občni zbor „Krojaške zadruge!“

Postavili so ga pred vrata.

— Še beraču je hudo, če se mu pred nosom zaprejo duri, koliko hujše de človeku, ki drži kaj nase, ako ga zgrabijo in brez vprašanja in dovoljenja vržejo skozi duri, ali kaj še le mora biti nadutemu človeku, ki si domišlja, da se vse pred njim trese, ako ga javno brenejo iz družbe. To se je pripetilo te dni samemu oblastnemu A. G—ku. Zadovoljnih obrazov so ljudje po mestu že par dni prej to novice pripovedovali; vse je z veseljem pričakovalo prih. „Soče“, kako se bode jeze in togote penila, in kdor je prečital dotični odlok, vsak je rekel ali mislil: To je bila enkrat možka beseda, vrhovato zaslužena kazen! — Kupi gnoja in smradu, katere je nanel A. G—k na „Krojaško zadrugo“, so zbudili celo med našimi laškimi someščani občeni stud. Vse se je čudilo smelosti tega človeka, da je član družbe, katero pa javno z največjim nožem mesari. Ker že sam ni poznal toliko takta: da se ne pljuje v skledo, iz katere se zajemlje, moralo ga je tega opomniti načelnništvo, da ga je brenilo iz svoje družbe. Vsak pravi Slovenec mora biti

našli prav mnogo posnemovalcev, da bi tej brci sledile še druge in da bi vse skupaj narasle v tako mogočno brcu, da bi nam izčistila enkrat v mestu zrak ter nam vrnila ljubi mir, po katerem že vse zdihuje.

Kdo prevzame zdaj komedijo? — Nekateri šalivci so se jako veselili občnega zbora „Kr. zadruga“, obetajoč si krasen užitek, da bodo mogli z lastnimi očmi gledati in z lastnimi ušesi slišati, kako se bo osebno navzoč zdaj še imenitni „Sočin“ mesar produciral v svojem naj vejšem mesarskem klanju. Ali ta užitek jim je splavala po zadnji „Soči“, ki jim je naznanila, da je „Kr. zadruga“ nje („Sočinega“) lastnika ven vrgla. Kaj zdaj? Nekateri mislijo, da bi se moralo skrbeti za namestnika, in da bi ga utegnili najbolje nadomestiti „der Herr Repräsentant des Hauses“. Načelnstvo „Kr. zadruga“ naj bi se toraj na to željo oziralo in — da bi bilo bolj slovesno — povabilo dotičnega gospoda, naj bi izvolil se pripeljati „im Automobil des deutschen Südbahn Hotels“.

Škodoželjnost se je za enkrat osmešila! — Dne 17. julija t. l. je A. Gabršček vložil pri tuk. c. kr. okrožni sodnji imeniten plod svoje juristarije. Prilagaje št. 56 „Soče“ s prvim člankom o „Krojaški zadrugi“ (ta članek je imel kot drugi naslov še: „Vrhunec klerikalnega švindla“, ki je pa v poznejših člankih izginit — zanimivo bi bilo zvedeti, zakaj?) — zahteval je A. G—k v tej svoji vlogi, da naj sodnija preišče, ali so trditve omenjenega članka resnične. — Čedno postopanje, kaj ne? Prej priobčiti članek, v katerem se pošteti može dolžijo z vse gotovostjo „ostudne kupčije“, sleparstva in drugih grdobij, potem pa — ne ponuditi sodnji dokazov za vse to, ampak zahtevati, da naj še-le preišče, ali ni pisec članka morda vendar lagal in obrekoval!... To je boj za „pravico in poštenost“, kajpada! — Koncem ovadbe je A. G—k svoje sreč popolnoma odkril in iz same ljubezni do „Krojaške zadruga“ zahteval, da naj „c. kr. okrožna kot trgovinska sodnija ustavi vsako daljno poslovanje na ime „Krojaške zadruga“...

No, „okrožna kot trgovinska sodnija“ ni vkljub mnogoštevilnim paragrafom, s katerimi je izvršni jurist Gabršček našpikal svojo ovadnico, ničesar preiskala niti ni ustavila daljnega poslovanja na ime „Krojaške zadruga“, temveč je načelnstvu samo naložila, da se v treh dneh izkaže, da se je priobčilo računski sklep in bilanca zadruga za leto 1902. Ker se pa to ni izvršilo in tudi ni moglo izvršiti v tako kratkem roku, je okrožna sodnija udom načelnstva in nadzorništva naložila tisto strahovito kazen, o kateri čveka zadnja „Soča“ — plačati bodo morali celih 5 K (beri: pet kron) globe! — Sicer pa ni ta sklep še niti pravokrophen, ker se je proti njemu vložila pritožba. —

To je torej za enkrat klaverni vspeh Gabrščekovega delovanja na polju ova-janja — lovrike, na katere je v resnici lahko ponosen!

A. G—ku se sedaj že krave smejejo, ko hoče še vedno dati razumeti, da mu v aferi „Krojaške zadruga“ gre za obrambo koristi zadrugnikov. Če je on pozabil, da si je sam potegnul to krinko z obraza — mi nismo in občinstvo tudi ne! Njegova kmetavzarsko-zarobljena samohvala, da on „mesari „Krojaško zadrugo“ z največjim mesarskim nožem“ — je zasrmdela daleč na okrog, ne samo pri „kavcih“, ampak pri vseh poštenih ljudeh brez razlike strank. V tem pomenu ste Vi A. G—k res „zli duh“, pa ne samo za „kavce“, temveč mnogo bolj za naprednjake, ki imajo neprimerno več prilike, uživati to stran Vašega bitja!

„Soča“ ima drisko odkar si je želodec pokvarila s „Krojaško zadrugo“, gre od nje samo — voda in smrad! —

Tudi A. G—k se je sramoval Avreljija Bisajla! — Bilo je pa to že koncem minolega leta. Tedaj se je Avrelčku pripetilo nekaj sličnega, kakor sedaj A. G—ku; izbacnili so ga bili namreč popolnoma iz prodajalnice „Krojaške zadruga“, kjer je tako lepó gospodaril. Zato se je zatekel k dr. Treo-tu, ki naj bi branil nedolžno preganjanega proti klerikalcem, ker mu ti niso pustili, da bi „Krojaško zadrugo“ popolnoma spravil na boben. Kakor videti, je bil dr. Treo voljan prevzeti zastopstvo Avrelčka. A. G—ka je pa to spravilo po koncu. Moral je ravno imeti nekaj „lucidum intervalum“ in upil je na dr. Treo-ta v njegovi pisarni, kako da more prevzeti zastopstvo človeka, ki jim dela tako sramoto, ki je pustil pri špediterju Hvaliču blago

na „Krojaško zadrugo“, v katerih so dolžniki pretili s tožbami, vsled česar je „Krojaška zadruga“ potem bila res tožena in je morala plačevati občutne stroške itd. Tak človek — tako je tedaj kričal A. G—k — stori najbolje, ako izgine iz Gorice, da ga nihče ne vidi itd. Tako je A. G—k hrulil dr. Treota meseca decembra lanskega leta, pa precej dolgo; kakó je tedaj sodil o tem uzornem poslovođu. — Kako pa sedaj pišelj? Sedaj je Avrelček žrtev klerikalcev; krivi škode pri „Krojaški zadrugi“ so členi načelnstva in nadzorništva — iz čisto jednostavnega razloga, ker se je A. G—k mej tem vendar spomnil, da obstoja načelnstvo in nadzorništvo iz „kavcev“ — Avrelček pa da je naprednjček, istega duha kakor on!

Električna razsvetjava v Gorici. — V soboto zvečer začela je redna električna razsvetjava v Gorici. Električno razsvetljene bodo ulice: Corso Giuseppe Verdi, Solska ulica, Raštelj in Gosposka ulica ter trgi: Travnik, Korenj in Stolni trg. —

Romarji. — V petek, v soboto in nedeljo je naše mesto kar mrgolelo romarjev, idočih in vračajočih se s Sv. Gore. Prihajali so od vseh strani po železnici, peš in vozeč se na vozovih. Posebno mnogo jih je bilo iz Trsta in iz tržaške okolice; pa tudi Kraševcev in Vipavcev in kakor tudi Furlanov ni manjkalo.

Javna dražba. — Dne 23. t. m. se bo na javni dražbi, ki se bo vršila na tukajšnjem magistratu ob 11. uri pred-poldne prodala pravica pobiranja divjega kostanja za letošnje leto, padlega z dreves, ki pripadajo mestu.

Pod voz je prišel včeraj ob 11. uri predpoldne v ulici Vetturini 8 letni Širok Štefan, ko je nesel svojemu očetu kosilo. Izlekel ga je izpod voza čevljar Jakob Visin. Fanta so prenesli v bližnjo lekarno; k sreči pa se ni hudo poškodoval. Voznik je bil neki France Mozetič iz Renč.

Zaprlji so v četrtek popoldne ob dveh urah čevljarja, Josipa Kaučiča, iz Lipe, a stanujočega na Gradišču št. 97. Kaučič je ukradel namreč z nekega voza 54 metrov kotonine in jeden zavoj rudečih rut. Vse to je bila lastnina trgovca Josipa Levpuščka, s Slapa pri Tominu. Pri ti priliki je prišlo tudi na dan, da je bil oni sladkor, katerega je na Reichovem dvorišču vkradel Kaučič, last trgovca Ivana Winklerja s Trnovega.

Najden uhan. — Neka gospodična je našla v soboto popoldne na Fran Josipovem tekališču zlat uhan. Prinesla ga je k nam, a na naš nasvet oddala ga je na policiji.

Na Št. Peterskem kolodvoru, blizu Gorice, je zmanjkal potovalnemu agentu iz Gradca kovčeg, v katerem so se nahajali vzorci, nekaj denara in druge reči, vse skupaj vredno kakih 208 kron.

15 ur in pol v propadu 25 metrov. — Iz Križa pri Sezani pišejo „Edinosti“ 12. t. m.:

Redek slučaj! — Ne pozna jih vsakdo, namreč kraških jam, ki se razlikujejo med seboj po svojih raznovrstnih oblikah. Danes so pasli pastirji v bližini take jame na križkem občinskem pašniku z imenom „V pečinah“. Gnezda skalnih go-lobov seveda ne dajo takim mlečnozobim dečakom nikoli miru. Jeden izmed njih, imenom Fran Bezek, 13-letni predrznež, je bil pa tako nesrečen — oziroma srečen, da se je prevalil v globočino 25 metrov, česar menda ne dela vsakdo za šalo. Ostali pastirji niso nikomur nič povedali o tem. Še le zvečer se je nekaternikom posrečilo, da so iztisnili iz njih težko iz-poved. Na to so šli vaščani z lučmi in drugimi potrebnimi pripravami k jami ter so tu enega izmed njih, imenom Alojzij Hlačar, spustili po vrveh v globočino. Hlačar je našel dečka — čemur se ni dovolj načuditi — pri življenju in raz-meroma malo poškodovanega. Pasti v tako grozno globočino ter tu prebiti v groznem položaju od 7. ure zjutraj do 10. in pol zvečer — to gotovo ni kar si bodi! Ponesrečenec je bil popolnoma pri zavesti. V strašnem padcu zlomil si je levo roko in nogo ter se tudi sicer deloma poškodoval po ostalem životu. Pre-peljali so ga nemudoma v tržaško bolnišnico. —

To je pač pravi čudež med raznimi nezdodami.

Iz Šempasa nam pišejo: Zgorel je dne 15. t. m. hlev posestnika Koniča iz Ozeljana. Začelo je menda goreti, ravno ko ni bilo gospodarja doma. Ko je gos-podar domov prišel, hotel je, zagledavši ogenj, rešiti kravo in svinjo iz ognja, a bilo je vse zastoj. Razun tega pa se je še sam tako hudo opeknel, da so ga mo-rali prepeljati v bolnišnico, in ni baje

Pomiloščenje. — O priliki roj-stnega dne, Nj. Vel. cesarja, je po-miloščenih 64 kaznjencev. Izmed teh jih je 7 v Gradišču in 1 v Kopru.

Izpred sodišča. — 23 letni Ivan Lovišček je 24. maja igral v Kanalu med službo božjo z nekaterimi drugimi na kroglo. Prišel je neki Anton Vidič ter je posvaril igralce, naj bi ne igrali med službo božjo. Lovišček se je zaradi tega tako razsrdil, da je zagnal v Vidiča kamen ter ga ranil na očesu. Zaradi tega je stal v četrtek pred tukajšnjim kazenskim sodiščem, ki ga je obsodilo na trimesečno ječo.

Žalosten izlet. — V soboto po-poldne sta se peljala na nekem parniku, z drugimi izletniki tudi zakonska Pan-ciera, iz Trsta v Milje. S seboj sta vzela 3½ letnega Umberta Štrukel, sinčka neke udove, ki je opravljala službo postrežnice v mestni tržaški bolnišnici. Ko so se vrnili proti večeru v Trst, šla sta za-konska Panciera k svoji potrebi, pre-pustivši za ta čas otroka drugim ljudem v varstvo. Ali, ko sta se vrnila čez kakih 5 minut, izvedela sta strašno novico, da je otrok padel v morje. Ustavili so sicer parnik, in izkrcali so se mornarji v čolne ter šli iskati okroka, ali zastoj. Otroka ni bilo najti nikjer. Našli so ga šele v nedeljo mrtvega v morju.

Slovensko šolstvo v Trstu. — V tork je imela možka podružnica sv. Ci-rila in Metoda v Trstu svoj občni zbor. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da je družba sv. Cirila in Metoda vzdržavala do sedaj pri sv. Jakobu v Trstu štiri-razodno deško in dekliško ljudsko šolo, ter da se ta šola s prihodnjim šolskim letom razširi v petrazodnico. V pre-teklem šolskem letu obiskovalo je šolo 306 dečkov in 313 deklic. Če se po-misli, da šteje Št. Jakobski okraj Tržaški nad 30.000 prebivalcev, od katerih je nad¾ Slovencev, potem si moremo mi-sliti koliko slovenskih otrok mora ostati brez domačega pouka, ker jih slovenska šola ne more toliko vsprejeti. Kje so pa otroci iz drugih mestnih okrajev, kakor n. pr. iz Rocola, iz Kjadina, pri sv. Aloj-ziju, iz Škorklje in iz Belvedera, v ka-terih okrajih tudi po večini prebivajo Slovenci. Vsi ti otroci ostanejo ali brez-pouka, ali pa obiskujejo italijanske šole, v katerih se popolnoma ne le potujčijo, marveč tudi podivjajo in postanejo naj-hušji sovražniki svoje lastne krvi. Zastoj se obračaja tržaški Slovenci do onih čit-niteljev, ki nadzorujejo izvrševanje av-strijskih postav, v katerih so zajamčene vsem narodnostim jednake pravice. Da bi se tržaški mestni magistrat zganil, tega pač nobeden ne pričakuje, ker je vsakdo prepričan, da ima mestni magistrat glavno nalogo v tem, da zaduši vsako gibanje slovenskega življa v mestu. A nič boljše ni tudi državna oblast, čeravno bi mo-rala vedeti, da se spodkopavajo s poita-lijancem Slovencev državni temelji na jugu. Pri takih razmerah bile so pač najumestnejše tajnikove besede, ki je zaključil svoje poročilo tako-le:

„Ne preostaja nam torej drugo, nego da se oklenemo drug drugega, pa da pridno in vstrajno zbiramo svoje na-rodne moči. Odprimo oči in ne pričakujmo pravice tam, kjer je ni in kjer je ne poznajo! Obrnimo se rajši do svojih bratov, v prvi vrsti do Hrvatov in Srbov, ki so naši zvesti bratje in zavezniki — vzdignimo svoje oči do junaka Čehov, do plemenitih Poljakov in do mogočnih Rusov!

Tam najdemo bratsko sočutno srce. Ko velika slovanska družina vzdigne svoj glas za našo rešitev, potem bo morala tudi naša ljuba Avstrija odpreti vrata pravice tržaškim Slovincem!

Kandidatura dvornega svetnika Šukljeja vsprejeta. — V četrtek se je vršil v „Katoliškem domu“ v Ljubljani zaupen volilni shod katoliško-narodne stranke, katerega se je udeležilo nad 200 volilcev, ki so proglasili dvornega svetnika Šukljeja soglasno za kandidata za državno-zborski mandat, katerega je odložil bivši državni posl., deželno sodni svetnik Vencajz. Ta dopolnilna državnozborna volitev se boče vršila, kakor smo že drugikrat omenili, dne 10. septembra t. l.

Plemenito dejanje poveljnika 3. voja, podmaršala pl. Succowaty-a. — Na Vrhnikih se je te dni mudil 97. pešpolk, in vojak Idričan bi rad obiskal še svoje stariše, predno odrine na Ko-roško. Dobil je dan dopusta, ter krenil peš proti svoji Idriji. Na cesti od Logatec ga doide mali voz, na katerem sedi pl. Succowaty in polkovnik generalnega štaba. Ko general pogleda vojaka, ki ima prašne noge, a ne puške, ne telečjaka, ustavi ga ter ga vpraša kam gre. „Za en dan na dopust v Idrijo pogledat svoje stariše!“ bil je odgovor. „Prav, ti bom jaz prikrajšal pot, kar sedi k vozniku!“

se s podmaršalom. Ko privozijo do Idrije, in se naš rojak po vojaško zahvali, stisne mu še general dve kroni v roko, „da bode za priboljšek na kratkem dopustu.“ Kaj ne, plemenito dejanje visokega gospoda nasproti nizkemu vojaku pro-staku, ki bode ta dan pomnil vse življenje.

Vabilo na čebelarški shod, ki se vrši 25. avgusta v prostorih ljudske šole v Šmartnem pri Kranju. Vspored: Shod se otvori točno ob 1/29. zjutraj. Dopoldne se predava: Življenje in razvoj čebele (g. A. Jarb), čebelarstvo orodje (g. pater), čebelarjeva opravila spomladi, poleti, jeseni (g. Fr. Lackmayer, I. Lampe, pater Šmid, urednik, A. Znidaršič). Popoldne skupno kosilo na Gašteju. Od dveh po-poldne: Kako se ne sme čebelariti (I. Lampe), čebelarjeva opravila s praktičnim razkazovanjem (dopoldanski predavatelj), anatomija in boleznj čebele s fotogra-fičnimi slikami in projekcijskim aparatom (A. Jarb). K obilni udeležbi vabi urednik „Slov. Čebelarja“ Francišek Rojina, nadučitelj v Šmartnem pri Kranju, kateremu naj se tudi naznani udeležitev najkasneje do 23. avgusta.

O sprejemu gojenk v gospo-dlnjsko šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. — Meseca okto-bra se otvori čisti tečaj gospodlnjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Fran-čiška. Zavod je v posebnem posloju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Lju-bljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teorično in praktično o ku-hanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vež-bajo v gospodlnjskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega je-zika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu za-dosti privadijo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo perilo, t. j. sploh za vse, 28 K, ali za ves tečaj 336 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jocij za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu; če ima ktera več obleke, jo sme prinesiti s seboj). Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodlnjsko šolo morajo: 1. do-vršiti že 16 leto; le izjemoma v posebnega ozira vrednih slučajev se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vse dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, katerim je treba preložiti šolsko spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Lju-bljani. V prvi vrsti se v gospodlnjsko šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani dne 15. junija 1903.

Slavnost 25-letnice okupacije Bosne in Hercegovine v Ljubljani — V soboto so v Ljubljani na jako slovesen način praznovali 25-letnico okupacije Bosne in Hercegovine. Ker so bili tačas tudi naši fantje uvrščeni v 17. pešpolk, zanimal bo marsikaterega opis glavnih bojev, pri katerih se je odlikoval pešpolk 17. in je njih osodo tudi odločil. „Slovenec“ je dodal v svoji petkovi številki posebno prilogo, v kateri se nahajajo razni po-datki iz omenjene okupacije, tičejoči se 17. pešpolka, ki so jako zanimivi, posebno za one, ki so se udeležili okupacije.

G. Hinko Sirovatka je došel v Čikago, kjer ga je odnotna hrvarska kolonija srčno sprejela.

Cerkveni rop. — V četrtek po noči so neznani lopovi v župni cerkvi sv. Vida v Gradcu, vkradli monštranco, tri kelihne in več ciborjev. Vkradene reči se cenijo na 12 tisoč kron.

Trg Vače pri Litlji pogorel. — V petek popoldne ob 4. uri nastal je v trgu Vače pri Litlji ogenj, ki je uničil

Poskušen umor in samomor.
— V šopronjski vojašnici je hotel v torek zjutraj domobr. ordon. vojak Fr. Szibilla ustreliti kuharja. Poslednji se je rešil s skokom skozi okno prvega nadstropja. Napadalec se je nato sam ustrelil.

Fonograf s cesarjevim glasom.
— Akademiji znanosti na Dunaju je cesar Fran Jožef dovolil, da sme njegov glas porabiti za fonograf, ki je določen za fonografičen arhiv, ki ga je pred kratkem osnovala akademija in v katerem bodo zastopani glasovni portreti historičnih osebnosti. V svrhu, da se na pravi cesarjevem govoru fonografska plošča, sta dne 2 t. m. odpotovala delegata akademije znanosti dvor. svetnik Erner in umetnik Hauser v lsi. Cesar ju je sprejel z veliko prijaznostjo povdarjajoč, da ga po cesarski akademiji sprožena ideja zelo zanima, zlasti pa ga je veselilo, ko je izvedel, da so bili vsi fonografični aparati napravljeni na Dunaju. Cesarja je posebno zanimalo, ko sta mu delegata povedala, da so se za arhiv že fonografično fiksirala razna grška in srbsko-hrvatska narečja; dotične plošče je cesar s posebno pozornostjo ogledal. Naravnost presenečen pa je bil, ko je fonograf recitiral nek monolog iz drame „Wiljem Tell“, ker je takoj spoznal glas dvornega igralca Lewinskoga. Fonografično ploščo s cesarjevim govorom sta delegata še tisto noč poslala na Dunaj, da se galvanoplastično dogotovi.

Slonovi zobje. — Belgijski častnik je služil v državi Kongo, pa ni bil poseben prijatelj nekemu belgijskemu agentu; zato sklene temu jedno zagosti. Ukaže napraviti dva velikanska slonova zoba iz lesu, prav kakor bi bila naravna. Ta zoba, lepa zares, pošle nató v Bruselj dotičnemu agentu; ta ju ponudi ves srečen muzeju kolonijalnih rečij. Zdaj pridejo učeni naravoslovci, preiskujejo zoba prav natanko in izrečejo slednjic to prepričanje: Slon je mra. Ti bolan, da sta zoba tako narasla! Ali glejte — slučajno zvedó, da sta zoba lesena. — Kakšno „veselje“ za agenta in „prepričanje“ učenih gospodov!

Loterijske številke.

	14. avgusta.				
Dunaj	31	85	33	20	58
Gradec	83	61	25	87	30

Štev. 61.

Dražbeni oklic.

Podpisani cestni odbor odda dne **1. septembra t. l.** v uradu cestnega odbora v Podgori zgradbo dveh novih mostičev na okrajni cesti Kromberški na ponudbeni dražbi od **10. do 11. ure dopoldne.**

Ponudniki naj vlagajo svoje pismene ponudbe postavno kolekovane opremljene z 10% varščine na cestni odbor v Podgori do dne **31. avgusta t. l.**

Načrti in pogoji se lahko ogledajo v uradu cestnega odbora v Podgori.

Cestni odbor za gor. okolico
v Podgori dne 14. avgusta 1903.

Načelnik:
Klančič.

„Centralna = posojilnica“
v Gorici,
uradnje od 1 avg. naprej
od 8. zj. do 1. pop.

Odlikovana delavnica!
ANT. KRUSIČ,
krojaški mojster v vrtni ulici 26.
Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže poriadansko blago, lastni izdelek *gotovih oblek in površnih suknj.* Cene *prav solidne!*

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi *svojo*
prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,
trgovec v Semeniški ulici h. št. 1
(v lastni hiši.)

Jakob Šuligoj,
urar c. kr. železnic,
v Gorici, Gosposka ulica hiš. št. 25.
priporoča svojo najboljšo zalogo
šivalnih strojev,
za gospode krojače in šivilje po najnižje mogočih cenah. — V zalogi ima tudi najnovejše in najbolj priproste **vezilne aparate** (Stickaparate), katere se more porabiti za vezenje (rekamiranje) na vsakem „Singer-jevem“ šivalnem stroju, ter stane tak aparat samo 7 K. — Kdor torej hoče imeti dober in trpežen šivalni stroj in jako po ceni, naj si pride ogledat šiv. stroje novih sistemov, katere jamči od 5 do 10 let.
Dalje priporoča najboljše **švicarske žepne ure** po zmernih cenah. Poprave s poroštvom enega leta.

Odlikovana kleparska delavnica
Artur Makutz
Gorica, Ozka ulica št. 1.
izvršuje vsa naročila, spadajoča v kleparsko stroko z največjo natmenostjo. Izvršuje vpeljavo in popravo strelovodov itd.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča
pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briških, dal-matinskih in isterskih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerne. Postrežba poštena.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Krojaška mojstra
Čufer & Bajt
v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača
izdelujeta
vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.
Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Po vsestranskem prevdanku in preskušnji se bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri tvrdki
J. Zornik, Gorica
Gosposka ulica 7, zmiraj najboljji najlepši in temu primerno najceneje blago. Posebno pa:
Za dame: Krasne okraske za obleke, trakove svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podlage, sukanec, svila, gumble, vezenja, zaponke itd.
Za gospose: Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za hribolazce; kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.
Opozarja prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznano najboljih modercev vsake cene.
Za birmarce in otroke; rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.
Za slavnosti in druge veselice: vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakvrstne napise.
Cene brez vsake konkurence.

Sprejema
hranilne vloge
katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obrestipripisuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
Posojila
udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“
registrovana zadruga z omejeno zavezo,
Gorica, ulica Vetturini 9.
C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema
nove člane
z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.
Uradne ure
vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.